

ערבות

המועצה האזורית הערבה התיכונה | גליון 55 | תמוז התשע"ד | יולי 2014

מול פני השמש

קרן מרגלית, יוצרת הדרמה "פלפלים צהובים" מספרת בראיון מיוחד ל'ערבות' על הקשר שלה לערבה ועל תהליך יצירתה של אחת הסדרות המצליחות בטלוויזיה • נועה בן-שמחון, עמ' 16

מנהל בית ספר היסודי דניאל
קזין מסכם שנה ראשונה
עמ' 20

מאבקם של מובילי
"מחאת הפלפלים" מפארן
עמ' 12

עלייה משמעותית במספר
מקרי הפשיעה בערבה
עמ' 8

דבר ראש המועצה

החופש הגדול התחיל, והשנה בצאת הילדים לחופשה עומד לנגד עינינו, כמערכת, הצורך לתת מענה רחב ככל האפשר לילדים הצעירים ולבני הנוער.

לשמחתנו, תלמידי כיתות א' ו-ב' זוכים השנה ביוזמתו של שר החינוך למסגרת פעילות של שלושה שבועות בפרויקט "בית הספר של החופש הגדול". כיוון שהצורך בפתרונות תוכן איכותיים אינו נגמר בכיתה ב', החלטנו להרחיב את הפעילות ולפתוח אותה גם לכיתות ג' ו-ד'.

יותר מ-160 ילדים נרשמו והם לוקחים חלק פעיל בפעילות. זו עדות לכך שהפרויקט נותן מענה לצורך קיים ושיש ביקוש לתוכן איכותי.

בחופשות לאורך השנה, ובחופש הגדול באופן בולט, אנו עדים למחסור במסגרות לבני נוער. על מנת שבני הנוער יזכו גם הם לתוכן וליד מכוונת מצד המערכת החינוכית גובשה במחלקת הנוער בהתאם לתחומי העניין שלהם מסגרת פעילות ייחודית, שמטרתה להציע לבני הנוער בערבה עניין ומעורבות בוגרת בשעות הלילה בפרויקט "באבלילה". בהמשך העיתון תוכלו לקרוא פרטים נוספים על הפרויקט.

תודה לנועה טל שיר המרכזת את הפרויקט ומובילה אותו ולצוות מחלקת הנוער שעומד מאחורי היוזמה המבורכת הזו. תודה לאיילת ביגר ולצוותי החינוך על ההיערכות והעשייה הרבה לטובת קיץ עמוס בתכנים ובפעילות.

בחודש שעבר ביקר בערבה ח"כ זבולון כלפה יו"ר הלובי החקלאי בכנסת המייצג את המגזר החקלאי בבית המחוקקים. ח"כ כלפה הגיע כדי לשמוע מה עומד על סדר יומם של החקלאים בערבה, מהן הבעיות העיקריות ומהם הפתרונות האפשריים. לפגישה הגיעו חקלאים רבים אשר הציגו את הנושאים שעל סדר היום בשיחה רצינית ומקיפה. כפועל יוצא מהביקור יגיעו לערבה ב-29 ביולי שר הכלכלה נפתלי בנט, ח"כ זבולון כלפה וח"כ איילת שקד במטרה לראות ולשמוע עוד ממקור ראשון. סמוך למועד הביקור תימסר הודעה על שעת המפגש ועל מיקומו.

בתחילת יולי התקיימה פגישה עם שר החקלאות במספר נושאים דחופים. בין השאר דובר על הקמת מסגרת של הלוואות בערבות מדינה ועל סיוע במימון הסבות למשקים בערבה. משרד החקלאות פועל לקדם את הקמת המסגרות הנדרשות. הצפי הוא שהן יהיו ישימות לקראת סוף שנת 2014. בנוסף עלה נושא קידומה של תכנית האב למים מותפלים בערבה, הכנסת ענפים חקלאיים נוספים לערבה כגון: עדרים לחלב, מטעים, קאנביס רפואי ואחרים, וכמובן נושא עלויות העסקת העובדים הזרים בחקלאות והפחתת העלויות מן המעסיקים. נקבעה פגישת המשך עם מנכ"ל המשרד שבה ידונו בפתרונות למגוון הסוגיות ובבניית תכנית עבודה מסודרת להשגתם.

בימים אלה אנו בעיצומו של סבב לחימה נוסף בגזרת עזה עם השפעה לכל חלקי הארץ. זהו סבב נוסף של הסלמה המשרת את האינטרסים הפנים פלשתינאים ואשר לצערנו יוצר מציאות בלתי נסבלת בעוטף עזה ובאזורים הרבים המצויים בטווח הטילים.

אני מקווה ומעריך שהסבב הזה לא יתמשך לאורך זמן ושנוכל להגיע לרגיעה ארוכה ולניהול שגרה נורמלית בכל חלקי הארץ.

כמו תמיד אנו נמצאים בקשר עם המועצות בקו האש על מנת לאפשר להם לשלוח אלינו את התושבים, את בני הנוער והילדים ולאפשר להם לעבור את סבב האירועים הזה במקום בטוח.

חופשה נעימה, שקט וביטחון לכולנו,

אייל בלום

תוכן עניינים

2	דבר ראש המועצה
3	חדשות ערבה
10	מדור דעות

כתבות

12	מחאת הפלפלים, שמים את מצוקת החקלאים על המפה
16	הזמן הצהוב, יוצרת "פלפלים צהובים" בראיון מיוחד
20	דניאל קזין, על שנה מאתגרת ורבת תהפוכות

מדורים

23	עשינו עסק
26	מורה דרך
28	בית קטן בערבה
30	הספרייה
32	מועדון ארוחת הבוקר
34	ילדים

עורכת

נועה בן-שמחון

עריכה לשונית

צופית לדרגרב

עריכה גרפית

סטודיו ערבה

מו"ל

מועצה איזורית ערבה תיכונה

צילום שער

צחי צלינקר. הסצנה הפותחת של הסדרה "פלפלים צהובים".

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

כתובת ליצירת קשר

aravotnews@gmail.com

לפרסום מודעות בעיתון, צרו קשר

traffic@arava.co.il

נועה 052-4260888

מנכ"לית המועצה

הסכם חדש עם משרד התחבורה: הטבה במתן הסובסידיה לקו הטיסות

סיוור מוכנות לחירום נערך בחודש שעבר עם ראש אגף חירום וביטחון במשרד הפנים, יונה יצחק. במהלך הסיור העלינו את הצורך בהקמת מוקד חירום מועצתי למתן מענה לתושבים באירועי חירום אזוריים. במקביל מתקדם פרויקט מחסן מל"ח ונחתמו התכניות להקמת המחסן שיוקם באזור התעשייה. גודלו של המחסן יהיה כ-700 מ"ר ויכיל ציוד למתן מענה בשעת חירום. כל זה במימון משותף של משרד הפנים והמועצה.

תחבורה

לפני שנה הוחלפו תחנות ההסעה בצומת עידן ובימים אלה מוחלפות שלוש תחנות ההסעה בצומת חצבה. ההחלפה מבוצעת על ידי נתיבי ישראל, מע"צ לשעבר. אנו נמשיך לפעול להחלפתן של כל התחנות על כביש 90. כמו כן, לאחרונה נחתם הסכם חדש עם משרד התחבורה שהגדיר מחדש את מתן הסובסידיה לקו הטיסות. בשונה משנים קודמות, הסובסידיה בהסכם החדש ניתנת פרו סבב ואינה קשורה למספר הנוסעים. אנו רואים חשיבות רבה לשמר את קו הטיסות לרווחת תושבי האזור ושרות נוח לצוותים מקצועיים העובדים באזור.

הדברה

חברת "חרקירי" זכתה במכרז לטיפול בתחום התברואה וההדברה במועצה והחלה את עבודתה ביולי. מטרת ההתקשרות עם החברה היא לבצע פעולת ניטור ומניעת מוקדי הזבובים, היתושים והמקקים. הציפייה היא שטיפול מערכתי למניעת מפגעים אלו יביא לירידה משמעותית במפגעים ולשיפור משמעותי במצב התברואה ביישובים. החברה תיתן מענה בתחום התברואה גם בהיבטים של רישוי עסקים, דגימות מי שתייה ואישורים למשרד הבריאות.

רויטל טריפלר, רו"ח, מנכ"לית המועצה

איכות הסביבה

בזכות מיחזור נייר מונעת כל משפחה בערבה כריתה של שני עצים

על פי נתוני שנת 2013 במהלך השנה הקודמת נרשמה עלייה של כ-100% בכמויות הפסולת הביתית למיחזור לעומת 2012. ברחבי המועצה מוחזרו במהלך השנה החולפת סוגי פסולת רבים ובהם: נייר, קרטון, פלסטיק (בעיקר בקבוקים), זכוכית, מתכת, צמיגים, שמנים ואף מצברים. היקף המיחזור הביתי הגיע ל-264 טונות של פסולת המהווה כ-12% מכלל הפסולת הביתית בערבה. עם זאת, יש לציין כי היעד של המשרד להגנת הסביבה לשנת 2020 הוא להגיע ל-50% מיחזור פסולת ברמה הביתית.

בנושא מיחזור פסולת חקלאית אנו נמצאים בראש רשימת הממחזרים מכלל המועצות החקלאיות, עם כמויות של כ-6,000 טונות של פסולת שהועברה למיחזור ב-2013. פסולת זו כוללת טפטפות, קרטונים, ניילון חממות ירוק ולבן, חוטים ורשתות. כמו כן, על פי כמויות הנייר שנאספו בפחים הכחולים בערבה

ומוחזרו ב-2013, כל משפחה בערבה מנעה כריתה של שני עצים בוגרים שהיו מיועדים לייצור נייר.

במהלך חודש מרץ התקיים מבצע רחב היקף לפינוי שאריות חומרי הדברה. חומרי הדברה היו מפוזרים ברחבי הערבה בבתי החקלאים ובמחסנים, חלקם לא היו מזוהים או שפג תוקפם. במהלך המבצע רוכזו החומרים באתרים מסודרים במושבים ונבדקו על-ידי כימאי מטעם החברה לשירותי איכות הסביבה. הטיפול בפסולת של חומרים מסוכנים משתנה לפי סיווג החומר ועל סמך הנתונים הכימיים. יש לזהות ולהבדיל בין החומרים, לשם פינוי וטיפול בצורה בטוחה לאדם ולסביבה. בסך הכל פונו 3,720 ק"ג של חומרי הדברה וחומרים כימיים בעלות של עשרות אלפי שקלים. היחידה הסביבתית רואה חשיבות גדולה בפינוי מוסדר של חומרים אלו מבתי החקלאים ומהשדות כדי למנוע זיהום בסביבת חיינו.

במהלך החודשים האחרונים היה עידו כהן מצופר מנהל בפועל של היחידה הסביבתית במועצה ובה קידם נושאים רבים ומגוונים לצד תפקידו כרכז איכות הסביבה במושב צופר. עידו לקח על עצמו הרבה מעבר לדרישות התפקיד ועל כך תודה.

יעל חביב, מנהלת היחידה הסביבתית

צילום: Beau Claar מתוך אתר Wikimedia Commons

מיחזור נייר

חינוך

בשיתוף פעולה עם משרד החינוך: שילוב החינוך האנתרופוסופי בבית ספר שיטים כבר בשנה הקרובה

שנת תשע"ד הגיעה לסימומה. הייתה זו שנה מאתגרת של התנסות, בדיקה ולמידה לטובת התפתחותה וצמיחתה של מערכת החינוך בערבה. כניסתה של רשת "דרכא", רפורמת "אופק חדש", מנהל חדש לביה"ס היסודי, מנהלת חדשה לגיל הרך, מנהל חדש למח' הנוער, תפקיד חדש - רכזת טיפול בפרט, מתנ"ס חדש בבנייה, בוסתן חדש בבנייה ועוד. תודה גדולה לכל הלוקחים חלק במלאכת החינוך, שהיא מלאכה מורכבת ומאתגרת המחייבת לקיחת אחריות גדולה, רצינות, מקצועיות, מסירות ואמונה בדרך. בסוף חודש אוגוסט יתקיים מפגש עם התושבים להצגת תכניות הלימוד של מערכת החינוך והמתנ"ס לשנת תשע"ה. המפגש יתקיים ב-24 באוגוסט בשעה 20:30 באולם רוזנטל בספיר. נשמח לפגוש אתכם שם.

חינוך אנתרופוסופי

בשנה האחרונה ניסינו למצוא דרך לשלב את בית הספר האנתרופוסופי הפועל בצוקים במסגרת בית ספר שיטים. במהלך השנה התנהלו פגישות ושיחות בין נציגי המורים וההורים ונראה שעל אף האתגר, ישנה נכונות בקרב הצוותים ליצירת מערך מיוחד שיענה על צורכי האזור, ויאפשר לכל תלמידי הערבה ללמוד תחת קורת גג אחת. לאחרונה, לאחר שעירבנו את שר החינוך בסוגיה, קבלנו ממנו, לשמחתנו, הנחייה לנתב את הכיתות האנתרופוסופיות אל תוך בית ספר שיטים כמסלול או מגמה ייחודיים הפתוחים לכל תלמידי הערבה. זוהי הזדמנות גדולה המאפשרת בחירה ומהווה חיזוק לבית הספר כולו. אנו פועלים בשיתוף פעולה עם מחוז דרום בתהליך השילוב.

יום חינוך ארוך

בחודשים האחרונים בחנו את האפשרות לקבל

ממשרד החינוך שעות נוספות לביה"ס היסודי. השעות הנוספות אמורות להיות לטובת הארכת יום הלימודים ושבוע הלימודים, לתגבור היכולת לתת מענה איכותי וטוב יותר של לימוד בקבוצות קטנות, עבור לימודי העשרה ולעידוד למצוינות של כל תלמיד לפי תחומי החוזק והעניין שלו.

בעקבות השיח הפתוח והחשוב עם ועד ההורים ועל פי שיקול דעתו של דניאל - מנהל ביה"ס, החלטנו לדחות את ביצוע התכנית לעת עתה ולא ליישמה בשנת תשע"ה. בשנה הבאה תיפתח במתנ"ס מועדונית מסוף יום הלימודים ועד השעה 16:00 כעזר להורים הזקוקים למענה איכותי עבור ילדיהם בשעות הצהריים. במועדונית יפעל צוות מקצועי שיקבל את הילדים לפעילות העשרה, סיוע בשיעורי הבית וארוחת צהרים חמה.

מנהל לבית הספר התיכון

נדב מרטל שהגיע אלינו מתיכון בליך ברמת גן מונה לתפקיד מנהל בית הספר התיכון. נדב עובד בימים אלו עם דיתה, צפרייר וצוות התיכון על בניית תכנית לימודים לשנה הבאה. אנו שמחים על הצטרפותו אלינו ומאחלים לו שישתלב בקהילת הערבה ושתרגל לתנאי האקלים הייחודיים באזורנו. רוב תודות לדיתה על ארבע שנים של ניהול התיכון באכפתיות גדולה מכל הלב והנשמה, ולצפרייר מנהל חטיבת הביניים שיוצא לשנת שבתון.

חווה חקלאית במו"פ

בשנה הבאה נקים במו"פ בית ספר ייחודי ללימודי חקלאות, מדע וסביבה. בית הספר יקלוט תלמידים מכל האזור - מירוחם, מדימונה, מהמועצה האזורית תמר, מחבל אילות וכמובן מבתי הספר שלנו - והוא ילְוה בצוות מורים קבוע ומקצועי. תכנית הלימודים תהיה מחוברת לשיעורי מדעים ובוסתן, ותתבסס על למידה מעשית וחקר. חוקרי המו"פ ישתלבו בהוראה לתלמידי התיכון, וינחו עבודות גמר וביוטופים. בעתיד ננסה להקים בחווה מגמת חקלאות, כיאה לאזור שבו אנו חיים. אנו מאמינים שהקמת חווה תעודד למידה משמעותית ורצון להרחבת הידע בתחומי המדע והחקלאות. כמו כן, אנו רואים חשיבות גדולה בחיבור בין הידע הרב והמעבדות המתקדמות במו"פ למערכת החינוך.

שותפות ערבה אוסטרליה

נפטר מקס שניידר, מייסד "שותפות ביחד" ערבה אוסטרליה

בחודש שעבר נפטר מקס שניידר ז"ל, מייסד "שותפות ביחד" ערבה אוסטרליה - לשעבר שותפות 2000 - של הסוכנות היהודית. ב-1995 פנתה הסוכנות היהודית לשניידר, שהיה אז נשיא קרן היסוד אוסטרליה, בהצעה להקים שותפות עם אזור לבחירתו במדינת ישראל. שניידר בחר בערבה והאמין שבחבל ארץ זה מגשימים את חלומו הציוני של בן גוריון להתיישבות בנגב והפרחת השממה.

יחד עם שי בן אליהו, ביחסים קרובים של חברות ושותפות לדרך, החלו השניים לאסוף סביבם מתנדבים שהאמינו בדרכם והאמינו בערבה. במשך כל השנים הקפיד שניידר להגיע אחת לשנה עם משפחתו וחבריו יחד לערבה. בכל פעם התרגש מחדש. הוא הרגיש בבית אל מול הנוף של הערבה ואנחנו, תושבי הערבה, נתנו לו להרגיש שייך.

מקס שניידר פעל עוד שנים רבות כדמות משפיעה לטובת ישראל וממעמדו כנשיא כבוד של קרן היסוד אוסטרליה, דאג להציג את הערבה כמקור גאווה בכל אשר הלך. בערב פסח התקשרתי לברך אותו ואת משפחתו ושוחחנו בהתלהבות על ביקורו הצפוי בארץ ביוני. "שותפות ביחד" ערבה אוסטרליה, בשיתוף המועצה האזורית, תפעל להנצחת זכרו בפרויקט משותף.

אורית כהן - אלקיים, מנהלת שותפות ביחד ערבה אוסטרליה.

מקס שניידר ז"ל ואשתו לידה צילום: שותפות ביחד ערבה אוסטרליה

איילת להב- ביגר, מנהלת מחלקת חינוך ומתנ"ס

בינוי ותשתיות

הוספת תחנות הסעה מקורות בספיר

לתחנות ההסעה בספיר נדרשה תוספת והצללה. מחלקת בינוי קידמה את הטיפול בנושא ובימים האחרונים הוקמה הקונסטרוקציה וכעת ממתנים לחיפוייה.

בחודש שעבר, כחלק מעבודות ההקמה של מרכז המוזיקה במתנ"ס, הגיע שלב הצבת גג המבנה החדש, שלב נוסף לקראת סיום הקמת מרכז המוזיקה ושיפוצו של המתנ"ס.

צילום: גדי גוהר מחלקת בינוי

הגיל השלישי

הורחבו הפעילויות לגיל השלישי

במהלך חודש יוני הסתיימה שנת הפעילות תשע"ד בקתדרה לוותיקי הערבה. השנה הייתה מלאה במגוון פעילויות ייחודיות וייעודיות לגיל השלישי: חוגי בוקר של טבע, התעמלות, בניית רהיטים מקרטון ויהדות; מפגשי חג ומועד בימי שלישי אחר הצהריים; סדרות למידה והעשרה בתחומי קולנוע, טבע וסביבה וצפרות. נוסף על כך יצאו בני הגיל השלישי לארבעה טיולים מרתקים וחוויתיים ברחבי הארץ: טיול להרודיון, טיול להכרת החברה הבדואית, טיול לקיסריה, טיול למישור החוף וביקור במתחם "שרונה" שבתל-אביב. המשרד לאזרחים ותיקים שיתף את הערבה במיזם "אמנים ותיקים למען אזרחים ותיקים" וכך זכינו במהלך השנה גם למופע אופרה של שאנסונים צרפתיים מפי הסנור גבי שדה והזמרת ג'ודי בכר.

בימים אלה נערכת המחלקה לגיבוש תכנית הפעילות לשנה הבאה שתחל לאחר חגי תשרי. בתכנית זו ככוונתנו להרחיב ולהציע מגוון פעילויות נוספות שיתפרסו על ימים רבים יותר ועל שעות רבות יותר בשבוע.

עיריית שחר, רכזת בריאות וגיל שלישי

נוער

מועדון נוער נייד יעבור בין יישובי הערבה במהלך לילות חופשת הקיץ

מחלקת חינוך בשיתוף המתנ"ס ומחלקת נוער יזמה פרויקט ייחודי וחדשני שבא לתת מענה לצרכים הייחודיים של הנוער בערבה בתקופת הקיץ: מועדון "באבלילה".

מועדון "באבלילה" הוא מועדון נוער נייד שעובר בין יישובי הערבה במהלך לילות חופשת הקיץ ואוסף סביבו את הנוער ליצירת חוויות חיוביות, מעוררות השראה של כיף ושל יחד.

את המועדון מובילים זוג מדריכים, חן ועידו, שמושיטים ידם לנוער ובאופן בלתי אמצעי מהווים סוג של כתובת ומוקד עניין.

המועדון אמור לתת מענה לקשיים המתעוררים בחופשת הקיץ, תקופה שבה בני נוער רבים בערבה נותרים ללא מסגרת חברתית-חינוכית והם מוצאים את עצמם חסרי אונים אל מול השעמום וחוסר המעש. שעות הלילה הופכות להיות שעות הפעילות של הנוער והן בדרך כלל מסתכמות בשוטטות ובהתכנסות חברתית שמובילה לעיתים גם

לפעילות מסוכנת כגון שתיית אלכוהול או ונדליזם.

מדריכי הפרויקט עוברים בין המושבים מעידן ועד פארן בשעות הקטנות של הלילה, מלווים בעגלה נגררת שבתוכה ציוד להקמת "זולה": מחצלות וכריות; משחקים; מקרן סרטים; מגבר להשמעת מוסיקה ועוד המון הפתעות. כמו כן, המועדון מציע מגוון של פעילויות וסדנאות.

בנוסף, אחת לשבוע וכל פעם במקום אחר יקיים המועדון מפגש ייחודי שאליו יאורגנו הסעות מכל היישובים. מפגש זה נקרא "ערב קצה" אליו מוזמנים אנשים ייחודיים להרצות בפני הנוער על השינוי הקיצוני שהם עברו בעצמם בחיים. לא נספר מי הדמויות עד הערב עצמו כדי לייצר מתח ועניין סביב האירוע, רק נוכל להבטיח שהאנשים יביאו איתם סיפורי חיים מעוררי השראה, ובני הנוער יישארו עם מסר חיובי ומעצים.

בכל שבוע מפורסמת לנוער התכנית לשבוע הקרוב באמצעות פייסבוק, במיילים ובהודעות ווטסאפ.

חפשו אותנו בפייסבוק: באבלילה- חיי לילה (לנוער) בערבה. נשמח לשיתוף פעולה של ההורים ושל הקהילה.

נעה טלשיר,

רכזת טיפול בפרט, מחלקת חינוך

א. בליוכר בע"מ

I. Blyucher LTD

מפעל לייצור בריכות מפיברגלס

מערכות ספא-ג'קוזי

בריכות זרמים ותעלות גלישה

בריכת שחייה אמיתית
החל מ-

₪ 30,000

ג'קוזי
החל מ-
₪ 16,000

לפרטים: רוסטי 050-4340274, מקס 050-4340271, גולן 053-5311480

משרד: 08-6999862, פקס: 08-6999869

מפעל לבריכות שחייה מפיברגלס www.blucher.co.il info@blucher.co.il

החברה לפיתוח

קו הטיסות מהערבה לתל אביב יפעל במתכונת מצומצמת במהלך יולי-אוגוסט

בימים אלה נעשות עבודות להחלפת גג של "בית האריזה האזורי" באזור התעשייה ספיר. המבנה, המשתרע על שטח של 7.5 דונם, הוקם ב-1976 ונועד לשמש את החקלאים כבית אריזה אזורי משותף. השימוש האחרון במבנה, בייעודו זה, נעשה בעונה החקלאית של השנים 1985-1986. בחברה לפיתוח הוחלט לנצל את השטח העצום של המבנה ולהשכיר את הגג ליזם אשר יתקין עליו מערכת סולרית. לקראת הצבת המערכת הסולרית מוחלף גג האסבסט של המבנה בגג איסכורית חדש.

לאחרונה הגיעו לחברה לפיתוח, המפעילה את מנחת עין-יהב, פניות ממספר חברות

המפתחות כלי טיס בלתי מאוישים, בבקשה לעשות שימוש במנחת לצורכי ניסוי. פעילויות הניסוי התקיימו בשטח המנחת במהלך חודש מאי וצפויות להימשך בעתיד. בד בבד, המנחת ממשיך לשמש את פרויקט פיזור הזבובים המבוצע על ידי המו"פ בשיתוף עם משרד

החקלאות ואת קו הטיסות מהערבה לתל אביב הפועל בימים שני וחמישי. בחודשים יולי-אוגוסט יפעל הקו במתכונת מצומצמת.

אורן קורין, מנהל תפעול

החלפת גג בית האריזה האזורי

צילום: אורן קורין

ועדה חקלאית

215 חקלאים הצטרפו למסגרת רכישת התשומות המשותפת

עובדים עונתיים

לאחר פיילוט מוצלח שהתקיים בשנה החולפת, פרסם משרד החקלאות "קול קורא" למעסיקים המעוניינים בעובדים עונתיים מסרילנקה. מהערבה הופנו בקשות עבור 130 עובדים. הוועדה החקלאית ערכה בדיקה ופרסמה את המסקנות אשר מהן עולה שעלות העסקת העובדים העונתיים בחודש גבוהה ב-150 ש"ח יותר מהעסקת עובד קבוע. אולם יש לקחת בחשבון שעובד המגיע לתקופה קצרה, בסופו של דבר נמצא במשק לזמן מוגדר ובחשבון הסופי עלויות העסקתו נמוכות מאלו של עובד קבוע. העסקת עובדים עונתיים יכולה לתת פתרון טוב לחלוקה נכונה

של כמות העובדים במהלך השנה.

ייצוא תמרים

הוועדה מקדמת עם מנהלי ענפי התמרים ביישובים יחד מהלך לשיווק משותף. יש חשיבות לבידול התוצרת שלנו בשווקים בחו"ל. לשם כך נדרש שיתוף פעולה של החברות הפועלות בערבה ומיתוג אחיד. המהלך יקודם על ידי צוות מצומצם של תמרנים בשיתוף עם החברות הפועלות בערבה.

תשומות בקנייה משותפת

החברה לפיתוח מקדמת כבר שנה שנייה פרויקט שמטרתו לאפשר רכישת תשומות במחירים זולים יותר. אשר לביא ממושב עין יהב מרכז את הפרויקט מבחינה מקצועית. אנו פועלים במטרה להוזיל במידה ניכרת את העלות של רכישת תשומות של כל חקלאי. את זה ניתן לעשות כאשר כמות החקלאים בתוך העסקה גדולה. ההליכה יחד מאפשרת לנו גם לדעת אל נכון מהו המחיר הטוב ביותר שניתן להשיג. נכון להיום שותפים 215 חקלאים במסגרת הרכישה המשותפת של התשומות. בעונה הקודמת היו 130 חקלאים. כמו כן

מתקיים גם שיתוף פעולה עם שלושה קיבוצים הערבה הדרומית.

התשומות הנכללות בעסקאות: פוליאתילן, חוטי הדליה, קרטוני ייצוא ומכלול ייצוא, משטחי ייצוא, קרטונים לשוק מקומי, חומרי חיטוי קרקע, רשתות צל ומש, זרעים ושתילים, דשנים, הדברה ביולוגית וחומרי הדברה.

המציאות היא שעדיין יש חקלאים המעדיפים "ללכת ליד העגלה". אני מזמין את כולם לעלות איתנו לנסיעה הזו. הורדת מחיר התשומות נמצאת בידיים שלנו החקלאים.

הכשרות קרקע

הכשרת השטחים לנקלטים של 2013 עומדת לקראת סיום, כרגע מתבצע שלב הובלת החול לשטח. בקרוב יפרסם משרד החקלאות את תקציב ההכשרות ל-2014 אשר במסגרתו מתוכננות להכשרה חלקות של 18 נקלטים בערבה התיכונה, 50 דונם לנקלט. לעת עתה נראה שהתקציב יאושר על ידי משרד החקלאות במלואו, וההשלמה לתקציב ולביצוע תהיה מקק"ל.

חמי ברקן, יו"ר ועדה חקלאית

ביטחון

רעידת אדמה בעוצמה של 4.6 בסולם ריכטר פקדה את הערבה בחודש מאי

במהלך חודש מאי אירעה רעידת אדמה בעוצמה של 4.6 בסולם ריכטר, שמוקדה היה סמוך למושב צופר. על פי הנתונים שמפרסמות הרשויות, באזור הערבה מתרחשות כמעט מדי יום רעידות אדמה, אך רובן אינן מורגשות. במקרה של רעידת אדמה בעוצמה חזקה, ישנם מספר כללים אשר יש לקיים על מנת להימנע מפגיעה. החלק הקשה ביותר הוא לזהות שזהו המקרה וכי הבית רועד בגלל רעידת אדמה. באתר האינטרנט של פיקוד העורף, ניתנת סקירה מקיפה של זיהוי רעידת אדמה וכיצד יש לנהוג במקרה כזה.

כיצד יודעים שמתרחשת רעידת אדמה?

בעת רעידת אדמה תחושו שהרצפה רועדת מתחת רגליכם, חלונות ישקשקו במסילותיהם, חפצים ורהיטים יתחילו לזוז בצורה משונה, המנורות יתנדודו על התקרה והרעידות יקשו על היציבות והתנועה. יש תחושה כאילו אנחנו עומדים על ספינה המתנדנדת על גלי הים. השניות הראשונות הן קריטיות ובעלות הסיכוי הטוב ביותר להינצל. אל תתמהמהו, שמרו על קור רוח והגיבו במהירות.

התנהגות נכונה בעת התרחשות רעידת אדמה
אם אתם נמצאים בתוך מבנה וחשים שהאדמה רועדת תחת רגליכם, עברו במהירות למקום בטוח - על פי סדר העדיפויות שלהלן:
שטח פתוח - אם ניתן לצאת מהמבנה בתוך שניות - צאו מהמבנה אל שטח פתוח (בעיקר השהים במבנה חד קומתי או בקומת קרקע).
אם לא ניתן לצאת מהמבנה במהירות - היכנסו למרחב המוגן (ממ"ד). יש להשאיר את דלת הממ"ד פתוחה.

אם לא ניתן לצאת מהמבנה במהירות ואין מרחב מוגן - צאו אל חדר המדרגות ואם ניתן, המשיכו לרדת אל היציאה מהבניין.
רק אם אינכם יכולים לפעול באף אחת מהחלופות - תפסו מחסה תחת רהיט כבד או שבו על הרצפה צמודים לקיר פנימי. במידה שהרעידה מתרחשת כשאתם מחוץ לבניין, הישארו בשטח הפתוח והתרחקו ממבנים, מגשרים ומעמודי חשמל.

מומלץ להצטייד מבעוד מועד בציוד חירום בסיסי. בנושא זה פיקוד העורף ממליץ להכין ציוד לחירום ולהניחו במקום נגיש, כדוגמת המרחב המוגן. על הציוד לכלול: מים ומזון - מלאי מים (לפחות 4 ליטרים לאדם) ומלאי מזון משומר (כזה המאוחסן ממילא בבית). יש להקפיד על רענון מוצרי המזון והמים כדי שלא יפוג תוקפם. ציוד חיוני - ערכת עזרה ראשונה, פנס ורדיו מופעלי סוללות, תרופות, משקפיים חלופיים, ציוד תינוקות. מסמכים חשובים - צילום או העתק אלקטרוני של מסמכים רפואיים, מסמכי זיהוי, מסמכים אישיים ומסמכים פיננסים שיחזקו במיקום אחר מחוץ לבית - לגיבוי.

נועם כרמלי, קב"ט

משטרה ומתנדבים

עלייה במקרי הפשיעה באזור

נוכח עלייה במקרים הדורשים מעורבות משטרתית באזור, קיימת חשיבות רבה בהרחבת פעילות ההרתעה והשיטור. לאחרונה הצטרף איל דורי לאורי לב בנקודת המשטרה בספיר, ובשיתוף עם צ'רלי ביטון מש"ק ערבה ירכזו לב ודורי את מערך המתנדבים של המשטרה באזור. המערך כולל את יחידת החילוץ, מתנדבי "מתמיד" ומתנדבי משטרת התנועה.

בגלל העלייה המשמעותית במקרי הפשיעה וכדי לבלום את התרבות האירועים יש לתגבר נוכחות של פעילות מתנדבים באזור. הצטרפות של תושבים נוספים למערך המתנדבים, נחוצה ומשפיעה. בקרוב יפתח קורס להכשרת מתנדבי "מתמיד" שמטרתו להכשיר אזרחים לצאת לסיורים משטרתיים באזור. סיורים אלה המתקיימים במועדים המתואמים מראש מתבצעים בזוגות ברכב משטרה וכוללים נשיאת נשק. המעוניינים להצטרף לקורס ולהתנדב מוזמנים לפנות לאורי לב או לאיל דורי.

אורי לב ואייל דורי, "מתמיד" ערבה

ועדה מקומית

חוזק מבנה ביה"ס היסודי

לקראת סוף 2013 בהמשך למסע הסברה בנושא ובשל פניות שהגיעו בעניין עמידות מבני הציבור בתקנים מתאימים לרעידות אדמה, ערכה המועצה בדיקה של כל מבני הציבור ומבני החינוך במועצה. הבדיקה נעשתה על ידי מהנדס קונסטרוקציה מוסמך שהיה בשטח. מההנדס קיבל את כל התכניות הרלוונטיות וביצע את החישובים לעמידה בתקן החדש לרעידות אדמה. ממצאי הבדיקה עלה כי יש צורך לחזק את מבנה ביה"ס היסודי. החיזוק בוצע לפי התקנים ולפי התכנון של מההנדס. שאר המבנים עומדים בתקן ואין צורך לחזקם.

אילנה בהגן, מהנדסת המועצה

צילום: רינת רוזנברג

השתלמות בנושא פעילות בשעת חירום

מו"פ ערבה / מטעים

פיטאיה בערבה

בתחנת הניסויים שבמו"פ נערך זו השנה הרביעית פרויקט אקלום ופיתוח של פרי הפיטאיה כגידול יצוא נוסף לשיווק כפרי טרי מהערבה התיכונה. הפיטאיות, פרי טיפוחו של פרופ' יוסי מזרחי מאוניברסיטת בן גוריון, הן קקטוסים (צמחי CAM) המאופיינים בכך שבתהליך הפוטוסינתזה קיבוע הפחמן הדו חמצני שבהם הוא ייחודי. מסלול זה מאפשר לסגור פיוניות במשך היום ורק בלילה הן נפתחות, לכן גידול זה הוא בעל פוטנציאל חקלאי גבוה המאפשר שימוש במעט מים,

פחות מ-150 קוב לשנה לעומת הפלפל, לדוגמה, הצורך 1200 קוב לשנה.

במו"פ הצליחו לגדל שלושה זנים: שני זנים של פיטאיה אדומה בעלת ציפה בצבע אדום-סגול בוהק ופיטאיה זהובה בעלת קליפה צהובה וציפה לבנה. לגידול שני מחזוריים: בסתיו בחודשים ספטמבר-דצמבר ובקיץ בחודשים יוני-אוגוסט. היבול שנמדד הוא 1.5-2 טונות לדונם. הפירות גדולים ובעלי טעם וצבע ייחודי ויש להם חיי מדף ארוכים המתאימים ליצוא. בחלקת האקלום שבמו"פ נבחנו זנים שונים נוספים וכן נמשך המחקר בנושא הגברת הדישון האשלגני, דישון שיכול להעלות את הפוריות, הניבה והיבול. בתום המחקר הרב שנתי תיתכן מציאת גידול

אלטרנטיבי לגידול ירקות בערבה במטרה להרחיב את סל המוצרים לשיווק מהערבה מתוך גידולי המטעים שבערבה לשוק המקומי ולייצוא.

דפנה הררי, רכזת מטעים במו"פ.

פרי הפיטאיה מזן 25-04 צילום: דפנה הררי

נסחר במיליוני יחידות לחודש והוא בין חמשת המינים הנסחרים ביותר של דגי האקווריום. דגים אלו פופולאריים ביותר בקרב חובבי האקווריומים בשל צבעיהם היפים ואופיים הנוח בחברת דגים אחרים באקווריום. כמו-כן בהיותו דג להקה ניתן לאכלסו ולשווק בכמויות גדולות.

רוב דגי הקרדינל טטרה הקיימים בשוק מגיעים מאזור אגן ה-Rio Negro בברזיל. בכל שנה ניצודים ומשווקים בין 24 ל-32 מיליון דגי טטרה, והם מהווים כ-80% מכלל הדגים ליצוא מהאמזונס. תהליך הרבייה של דג הקרדינל טטרה נחשב למסובך ולכן קיימות כיום בעולם רק חוות ספורות שמצליחות להרבות אותו. כמות הדגים המסופקת מחוות אלו קטנה מכמות הדגים המגיעה מהטבע והידע בהן שמור וסודי.

במהלך המחקר נמצאו תנאי המים ומכלי הגידול הנדרשים להטלות, לגידול הצאצאים ולקבוצות ההורים, וכן נמצא גם תפריט ההזנה המתאים לכל שלב במהלך הגידול לקבלת שרידה טובה ולקבלת דגים איכותיים ובריאים. בבריכות המו"פ שוחים להנאתם דגי קרדינל טטרה רבים, לידי המקום, בצבעים מרהיבים ובאיכות גבוהה. נמשיך לשפר את שיטות העבודה ורמת הייצור כדי לקבל את פרוטוקול הגידול וטכנולוגיות הייצור הטובים ביותר לגידול מסחרי של דגי הקרדינל טטרה בערבה. כמו כן קיימת תכנית מחקר חדשה שבה נעבוד על מינים נוספים ממשפחת הטטרות כדי להרחיב את מגוון הדגים המיוצרים בשיטות אלו.

ניצן רייס חבלין ויאיר כהן

ורבייתם. מטרת התכנית הייתה להוסיף דג מבוקש זה לסל המוצרים של דגי הנוי בערבה בפרט ובישראל בכלל, ובכך להפוך את היצע סל המוצרים הישראלי בעולם לאטרקטיבי יותר. המחקר נערך במימון קרן המדען הראשי ושותפים לו פרופ' שגיא הרפז ממכון וולקני ופרופ' ברטה לבבי סיוון מהפקולטה לחקלאות. דג הקרדינל טטרה הינו דג קטן, אורכו כ-5 ס"מ, בצבעים כחול ואדום זרחני. הדג שייך למשפחת ה-Paracheirodon הוא חי במים רכים וחומציים (5.5-6.5 pH) בטווח טמפרטורות של 20-26 מעלות צלזיוס. הדג

צילום: ניצן רייס חבלין

דג הקרדינל טטרה: הופך את היצע המוצרים הישראלי לאטרקטיבי יותר

זהירות, סכנה / אלה ארז, ספיר

בכל פעם שבתקשורת עולה סיפור על ילד שטבע, אני נזכרת בטביעה ההיא בכינרת. מכל האסונות, טביעה היא אחד המיותרים שבהם. כל מה שנדרש למניעה זה תשומת לב

**"מאז שבשעה אחת
מאומצת קמה בריכת
שחייה בחצר, יותר ויותר
ילדים שאין להם מושג
לגבי גובה המים ועומק
הבריכה, חשופים לסכנה.
כי בבריכה ביתית אין מציל.
וילדים הם עם סקרן"**

חוזר. מאז הפציעו בריכות האינטקס בחיינו, הסיכויים לאסונות רק גדלו. מאז שבשעה אחת מאומצת קמה בריכת שחייה בחצר, יותר ויותר ילדים חשופים לסכנה כשאין מבוגר אחראי שמשגיח עליהם. אין להם מושג לגבי גובה המים ועומק הבריכה. כי בבריכה ביתית אין מציל. וילדים הם עם סקרן.

אפשר לטבוע גם במים רדודים, גם בעומק של 10 סנטימטר. "מספיק שהמים יכסו את פיו ואת נחיריו של הילד כדי שיטבע", נכתב עוד באתר הכללית. אז חוץ מים, אגם ובריכת שחייה, יש לנו אמבטיות, גיגיות, מאגרי מים מאולתרים וילדים שובבים. גם איפה שנראה לכאורה שאין סכנת טביעה, היא שם. אורבת. ומסוכנת.

כולנו יודעים מה עלינו לעשות. איכשהו זה לא כל כך עובד אם בכל זאת ילדים טובעים. אז בקיץ ההוא, כחול נבלע בכחול אחר, ורגע קסום ושליו בתוך גלגל ים מנופח הפך לזוועה מחרידה ופחד תהומי שאין מילים לתאר. כותבת שורות אלה שרדה כדי לספר איך זה מרגיש. החיים בסדר סך הכול, חוץ מזה שאני לא אימא מגניבה שצוללת עם הילדים לעשות בועות בעמוקים של הבריכה שלנו בספיר, ולא צוללת בים המרהיב של אילת, אפילו לא עם שנורקל, כי מאז אני לא מכניסה ראש למים. זה משהו שאפשר לחיות איתו - אני ניצלת אבל הרבה ילדים אחרים לא. ■

שניות הרחק ממני והייתי לבד. מרחוק שמעתי קולות של אנשים, אבל מהפחד אפילו לא צעקתי "הצילו". מעליי השמיים ומתחתי דממה ואין שום דבר. יותר קל לשקוע וקשה יותר לצוף. אני מנסה לא לזוז הרבה אבל משהו חזק ממני מעלה אותי גבוה. ואז שוקעת שוב. אני זוכרת איך תהיתי אם עכשיו אני אמות. טראומה כזאת זוכרים גם בגיל 40, רגע כזה של חוסר אונים הוא בלתי נשכח. בכל פעם שבתקשורת עולה סיפור על ילד שטבע, אני זוכרת את הטביעה ההיא כאילו התרחשה ממש עכשיו ולא לפני עידן הקרח של חיי. הסיפורים האלה שנגמרים במוות מתסכלים כל כך מכיוון שמכל האסונות, טביעה הוא אחד המיותרים שבהם. כול מה שנדרש למניעה זה תשומת לב. זה הכול. מעבר לכך לא צריך דבר, והדבר הכי קל אולי הוא גם הדבר הכי קשה. הקלות שבה חיים של אנשים מתהפכים בחמש דקות מתסכלת. כי רק שעה קודם לכן הכול עמד על מקומו בשלום, היה ארגון והיה סדר ופתאום, הכול משתנה ושום דבר כבר לא

טביעה מכונה "המוות השקט". היא מתרחשת "במהירות ובדממה ובדרך כלל לא שומעים בכי או צעקות מצוקה", נכתב באתר קופת חולים הכללית. אני חושבת שהייתי בת 10 או 11 כשטבעתי בקיץ ההוא בכינרת. כולם היו מאוד עסוקים לפרוק את הציוד מהרכבים לחוף ואף אחד לא שם לב שהלכתי עם גלגל הים המנופח אל המים הקרירים בשיאו של יום ממש חם ונסחפתי עם הרוח אל המים העמוקים. בהמשך, החלקתי מגלגל הים שנסחף בתוך

**"כל מה שנדרש למניעה
זה תשומת לב. זה הכול.
מעבר לכך לא צריך דבר,
והדבר הכי קל אולי הוא גם
הדבר הכי קשה"**

חוזרים ללמוד עם

ROI
הפתרון המושלם לניסוק

היריד פתוח בימים א'-ה'
מהשעה 8:00 ועד 13:00
ומהשעה 16:00
ועד אחרון האבוקרים

אחכים אכך...
רוצי וענת

ב- ROI - היריד הגדול בערבה

תוכלו למצוא:
תיקי גן וילקוטים
לתלמידי א' עד י"ב,
כל הציוד הנדרש להתחיל
את השנה ברגל ימין
(לפי רשימות המורים).
מותגים, מחשבונים, מתנות
ועוד המון דברים חדשים

החברות המובילות בארץ:

Casio, Maped, Giotto

קל גב - התיק הקל בעולם !!!
ועוד...

רועי וענת רותם, מושב עין יהב

נייד - 052-4260268

(אנו ממוקמים מול הסופר הישן, ניתן להגיע לחנות ומשם יהיה, שילוט ליריד)

מרפאה ירוקה

הומאופתיה קלאסית בספיר
מענה רפואי טבעי בלבד
לכל המשפחה
ללא תופעות לוואי וללא תלות בתרופות

שמרית קומבליס - 0526396405

צילום: איקה כץ

נועה בן-שמחון

"מחאת הפלפלים" התחילה כשברק אומגה וכרמית משיח (חוסטצקי) מפארן החליטו לעלות על סדר היום הציבורי את מצוקת חקלאי הערבה. מאז הם הספיקו, כל אחד בדרכו, לנסח מניפסט שמתייחס ליוקר המחיה, פערי תיווך, חקיקה בכנסת, סחר הוגן, חקלאות חברתית וההתמודדות מול הרשתות וחברות היצוא

החליטה כרמית משיח (חוסטצקי) לעשות מעשה ולקרוא תיגר על הפגיעה ההולכת ונמשכת בציבור החקלאים. לפני כחודשים, בסיומה של העונה החקלאית יצאה משיח ביוזמת שיווק תוצרת שזכתה לכינוי "מחאת הפלפל". "ארגנו מכירה נוספת ברחובות ואליה הגיעו המון קונים", היא מספרת. "בד בבד הייתה פנייה של חקלאים מהאזור להצטרף. היום בדף הפייסבוק יש כבר 24,000 חברים. לא ידעתי שכך יתפתחו הדברים ויכולתי להמשיך רק בזכות התמיכה והעזרה של הרבה מאוד חקלאים. אלעד שדמות מפארן שלח פלפל לכמה מכירות וכן גם דפנה רומנו,

אומגה: "זה התחיל בקבלת הודעה מהסיטונאים 'לא לשלוח תוצרת, אין מחיר, השוק מוצף', כמו רבים מחבריי סגרתי את המים לשדות. אם הייתי מוכר את הפרי בשלושה שקלים לקילו הייתי יכול לפדות על התוצרת כ-200 אלף שקל, אבל בגלל גחמה של מישהו התוצרת נזרקה"

ה כל התחיל בעצם משני משטחי פלפל שנשלחו לרחובות, למכירה ישירה לצרכנים, לא באמצעות משווקים וסיטונאים", מספרת כרמית משיח. "בעקבות אותו מהלך פנה אליי אברי גלעד מתכנית הבוקר, וביקש שאגיע להתראיין אצלו. בעידודם של הרבה מאוד אנשים, ביניהם מאיר צור, גלעד לבני ורינת רוזנברג, אזרתי אומץ והתראיינתי בתכנית. באותו היום, ואחרי ההופעה בטלוויזיה פתחתי דף פייסבוק שנקרא 'חקלאות חברתית ישירה' וכעבור יומיים הדף קיבל 'לייק' תמיכה מאלף אנשים". בצל המשבר שפוקד את החקלאות בערבה,

רועי לוי, בארי-פורת ונוספים. בשלב מסוים הצטרף אליי לארגון ג'קו שיפמן. הוא לקח על עצמו בעיקר את נושא הדוברות והתקשורת. חקלאים מכל הארץ הצטרפו אלינו, מנווה אטיב, רמת אשכול, רמת נגב והערבה."

מה המטרות העיקריות שלכם?

"הרעיון הוא לא למכור את המוצר הזול ביותר, העיקרון שעומד לנגד עינינו הוא סחר הוגן, שהחקלאי יכסה את ההוצאות שלו פלוס רווח לפרנסה ושהצרכן יקנה תוצרת ישראלית וטרייה במחיר הוגן", מסביר שיפמן. "מטרה נוספת הייתה להעלות את המודעות הציבורית כלפי החקלאות והחקלאים בארץ. בהתחלה הופנתה המון ביקורת כלפי החקלאים, כינו אותנו 'גונבי אדמות', 'סוחרים מים', 'עשירים'. היום, לדעתי, לאחר שהציבור הבין שהפער גדול בין מחירי המדף לבין המחיר שהחקלאי מקבל, ההתייחסות השתנתה. 'חקלאות חברתית ישירה' שמה לה כדגל שלושה ערכים: להילחם ביוקר המחיה, להקטין את פערי התיווך ולדאוג לחקלאי להתפרנס בכבוד."

שלושה ערכים

בינתיים, ארגנה "חקלאות חברתית ישירה" בניצוחם של משיח ושיפמן יותר מ-30 מכירות ישירות מתוקשרות בכל הארץ: ברחובות, בבאר שבע, בבאר אורה, באילת, במצפה רמון, בסתריה, בתל אביב, בקריית השרון, במכללת תל חי, במכללת ספיר, בפקולטה לחקלאות ברחובות, בטכניון, באוניברסיטת חיפה, בבינתחומי בהרצלייה, באוניברסיטת בר אילן, במכללת אשקלון, בכפר יונה, בקיבוץ רמת רחל ובמקומות נוספים.

אחד האירועים הגדולים נערך באוניברסיטת תל אביב ובו השתתפו 12 חקלאים מכל הארץ. באירוע נמכרו כשמונה טונות של תוצרת תוך שלוש שעות. "בכל המכירות אנחנו מעבירים מסר בנוגע לפערי התיווך השערורייתיים, שגורמים למחיר גבוה שאותו הצרכן נידרש לשלם לעומת התוצרת שהחקלאי נאלץ למכור בהפסד", אומרת משיח, "כלומר הוא אינו מכסה את עלויות היצור".

"לפעילות המכירות הישירות היו הרבה אדוות", מוסיף שיפמן. "עוד יוזמות של מכירה ישירה של חקלאים בעוד מקומות בארץ. נפתחו עוד דפי פייסבוק בנושא. מבחינתנו כל מה שייכול לעזור לחקלאי להתפרנס בכבוד הוא יוזמה מבורכת".

המייזם הארצי של משיח ושיפמן הוא טיפה בים, כלומר מהלך נכון ומעורר השראה, אבל איזוטרי ביחס לבעיה הגדולה.

איך "חקלאות חברתית ישירה" תועיל לחקלאי הערבה?

"חקלאות החברתית ישירה' לא פונה רק לחקלאי הערבה, זה אמנם התחיל בערבה, אבל היום אנחנו פונים אל כלל החקלאים בארץ שמוכרים תוצרת לשוק המקומי", אומרת משיח. "המהלך שלנו לא עוצר במכירה הישירה. כדי לקדם את הנושא אנו נפגשים עם חברי כנסת ויש כרגע כמה הצעות חוק שעומדות על הפרק. אנחנו רוצים לתת רוח ציבורית גבית למחוקק להעביר חוקים לטובת החקלאי, כולל החקלאים".

משיח: "המהלך שלנו לא עוצר במכירה הישירה. כדי לקדם את הנושא אנו נפגשים עם חברי כנסת ויש כרגע כמה הצעות חוק שעומדות על הפרק. אנחנו רוצים לתת רוח ציבורית גבית למחוקק להעביר חוקים לטובת החקלאי, כולל החקלאים"

קיבלתם תגובות מנבחר ציבור?

"פנה אלינו ח"כ זבולון כלפה יו"ר השדולה

החקלאית שנחשף למכירות הישירות דרך הפייסבוק, והוא נותן לפעילות שלנו רוח גבית ומוכן לעזור בכל מה שיידרש. בנוסף ג'קו ואני הוזמנו לכנסת לדיון של הוועדה לפניית הציבור בנושא פערי התיווך, ובשיתוף עם דרור גדיש יצרנו והצגנו בכנסת שקפים המסבירים את התהליך. באופן כללי אנחנו נעזרים הרבה בידע והניסיון העצום של דרור גדיש".

הארגון שלכם, "חקלאות חברתית ישירה", קם במהירות, מתוך בערה פנימית וגם על רקע צורך של צרכנים שמחפשים להזיל את סל צריכה שלהם. אילו מטרות עומדות כרגע בפניכם?

"אנחנו מעוניינים להקים ארגון ללא מטרות רווח כאשר האינטרסים של החקלאים לנגד עינינו. מטרתו הראשונה של הארגון היא להקים שווקים של 'חקלאות חברתית ישירה' שיהיו אלטרנטיבה לקיים. השנייה, להמשיך ולקדם מטרות משותפות של חקלאים.

המטרה בגדול היא להחזיר את הכוח לחקלאים?
"בהחלט. לדוגמה, החקלאים יהיו אלה שיקבעו את המחיר של התוצרת בשוק. הארגון שיוקם יוכל לעזור לפורומים של חקלאים צעירים מכל הארץ. הארגון יפעל לקדם מטרות משותפות של חקלאים מכל הארץ יעזור וייתן תמיכה למחוקקים להעביר חוקים הקשורים לחקלאות".

צילום: אגודת הסטודנטים תל אביב | אוניברסיטת ת"א. "כשמונה טונות של תוצרת תוך שלוש שעות"

נאמר שמחר יש מחסור בפלפל ולחקלאי יש הזדמנות להרוויח הרבה כסף, מה גישתכם?
"אנחנו לא נמכור במחיר שלא יהיה הוגן לשני הצדדים, כך שנכון לעכשיו זה בעצם יהיה שוק חקלאי עונתי. אנחנו חושבים שהודות למחאה ולפעילות שלנו עלתה החקלאות לסדר היום הציבורי. לא היו מנהלים פורום מתוקשר בכנסת על פערי התיווך אלמלא המאבק. אנו נמצאים בצומת כרגע ומרגישים שצריך למנף את השינויים שקורים בסקטור החקלאי. אנחנו רוצים להקים גוף אחד שיאחד כמה שיותר חקלאים במטרה להחזיר את הכוח לחקלאים ברמה הארצית, כדי שאפשר יהיה להשפיע ולסייע בעזרה חקיקתית בהחלטות הקשורות לחקלאות. אנחנו גוף מחאתי עם אג'נדה מסוימת ואנו רואים הזדמנות לצאת מהקופסה ולהוביל שינויים לטובת החקלאי והצרכן ברמה הארצית."

כצרכן למה כדאי לי לקנות תוצרת של חקלאי מנווה אטיב למשל?
"תקבל סחורה טרייה וישראלית, כזו שלא המתינה במחסנים, וברוב המקרים זולה יותר מרשתות שיווק אחדות. לדוגמה, 300 גר' דובדבנים ימכרו ברשת ב-18 שקלים ואצלנו תקנה קילו דובדבנים ב-20 שקלים. הפער הוא גדול מאוד."

מה השאיפה והחזון לעתיד הקרוב?
"מתוך מחאה וצורך של חקלאים עומד לקום ארגון ללא מטרת רווח שיארגן שווקי חקלאים קבועים עממיים שנשענים על הרשות המוניציפלית. נשמח אם יצטרפו אלינו כמה

שיותר חקלאים מהערבה. התמיכה הציבורית, במיוחד מהבית, מאוד חשובה לנו כי היא הדלק לכל הפעילות והמחאה שאנחנו מובילים."

למצוא אלטרנטיבה

משיח לא לבד. גם ברק אומגה מפארן פתח ביוזמה ציבורית משלו שהיא חלק מ"מחאת הפלפלים". "זה התחיל בקבלת הודעה מהסיטונאים 'לא לשלוח תוצרת, אין מחיר, השוק מוצף'", הוא מספר. "בשיחה עם כמה

שיפמן: "הרעיון הוא לא למכור את המוצר הזול ביותר, העיקרון שעומד לנגד עינינו הוא סחר הוגן, שהחקלאי יכסה את ההוצאות שלו פלוס רווח לפרנסה ושהצרכן יקנה תוצרת ישראלית וטרייה במחיר הוגן"

מהם עוד נאמר כי המצב קשה ולא יודעים מתי ישתנה. כמו רבים מחבריי סגרתי את המים לשדות. לאחר כשבוע וחצי נסעתי לאילת לקניות וראיתי שהמחיר של הפלפל הוא 10.90 שקלים ומעלה לקילו. הרגשתי מרומה. כאקט מחאתי צילמתי את השדות המושמדים שלי והעליתי לרשת. ו-בוים, התחילה מחאה.

מאותו רגע הוצפתי בבקשות ושאלות מאנשים מכל הארץ. חקלאים מצרכנים התקשו להבין את מראה השדות המושמדים בזמן שהם נאלצים לקנות פלפל במחיר מטורף. ככל שהסוגיה הוצפה ברשת כך עלה הביקוש למכירות ישירות. כמו כן הפוסט שכרמית העלתה בשיתוף עם הסרטון שלי יצר את המפגש בין החקלאים לצרכנים הלכה למעשה. אפשר לומר שהיה פה שילוב של שני חקלאים שמאסו בשיטה והחליטו לעשות מעשה".
אומגה שב לביתו בתחושה קשה. "אחר הצהריים צילמתי את השדה ותוך כדי הבנתי שכ-70 טונות של תוצרת נשאר על השיחים", הוא אומר כמעט בחוסר חשק. "אם הייתי מוכר את הפרי בשלושה שקלים לקילו הייתי יכול לפדות על התוצרת כ-200 אלף שקל, אבל בגלל גחמה של מישהו התוצרת נזרקה. פשוט נזרקה. על הרקע הזה בעצם העליתי סרטון לפייסבוק ודי מהר הוצפתי בתגובות".
אומגה החליט לצאת לפעולה עם חקלאים נוספים, ביניהם נירי ושי בזוגלו מפארן.

מה המטרות העיקריות שלכם?

"מבחינתי המטרות ברורות והן מחולקות באופן טבעי לשוק מקומי מצד אחד וליצוא מצד שני. בשוק המקומי אנחנו מבקשים קודם כל לשנות את תדמית החקלאי על ידי חשיפת החקלאי לצרכן. שנית, להילחם בפערי התיווך על ידי חקיקה והקמת שוקי איכרים המייצרים אלטרנטיבה לחקלאי ולצרכן ובמקביל לאגד את החקלאים ולהחזיר את הכוח לחקלאי. המטרה השלישית היא לאפשר לחקלאי

צילום: באדיבות איקה כץ ואגודת הסטודנטים אשקלון

מימין: כרמית משיח (חוסטצקי) במכירה במכללת אשקלון. משמאל: ג'קו שיפמן במכירה ברמת רחל

ברק אומגה בשדה המחוסל, "הרגשתי מרומה"

להתפרנס בכבוד על ידי יצירת מנגנון המגן על האינטרס של החקלאי ולטפל בבעיות המורכבות שפוגש החקלאי בשוק המקומי. כרגע הקמנו ארבעה שוקי איכרים העובדים ישירות עם החקלאים ללא שום גוף מתווך ביניהן."

וביצוא?

"איגוד החקלאים תחת התארגנות הדואגת למחיר הוגן לחקלאים, אם בשימוש בפלטפורמה של חברות היצוא או בהקמת גוף המשווק את תוצרת החקלאי בשקיפות ופיקוח על המחיר המשולם לחקלאי. התארגנות כזו תוכל לשים את כל הבעיות שחוות החקלאי ברמה האישית והכללית. מפנסיה לחקלאי ועד קרנות עזרה לחקלאים. ההתארגנות תוכל גם ליצור מנגנון שילמד חקלאים לתכנן את המשק למודל מתקדם התואם למאה ה-21 עם דגש ותכנון כלכלי נכון. השאיפה שלנו לאחד את כל חקלאי הערבה בשלב ראשון סביב ההתארגנות ולפעול כגוף אחד עם ערבות הדדית וסולידריות חברתית. הרי כולנו חלק נכבד מהנוף של הערבה, כל חקלאי שנעקר מהבית הוא כמו עוד שורש מת במפעל ההתיישבות."

"בחודש האחרון נפגשתי עם חקלאים בכל המושבים והקמנו צוות גיבוש להקמת קואופרטיב. בצוות חברים אנשים מכל המושבים, כשלושה מכל מושב, הרואים לנגד עיניהם את המשך מפעל ההתיישבות בערבה ומוכנים לשים את המחלוקות האישיות בצד לטובת התהליך. אלה הם אנשים המאמינים כי טובת הכלל עולה על טובתם האישית."

נכון להיום הכמויות שנשלחות לשוק הן קטנות מאוד. האם אתה חושב שהפתרון יגרום לחקלאי לטפל אחרת בתוצרת שנשלחת לשוק המקומי?
"השוק המקומי הוא שוק שיודע לאכול. בשיתוף משרד החקלאות בדקנו את השפעת מחירי המדף על כמות הצריכה. בדקנו את הצריכה לפי מחירי מדף של חמישה, שישה ושבעה שקלים לקילו. גילינו שבטווחי המחירים האלה השוק יוכל לקלוט עוד 1,200 טונות בשבוע. ב-22 שבועות יצוא, הכמויות שישלחו לשוק המקומי יגדלו ב-25 אלף טונות עד 30 אלף טונות בעונה. כדי לקבל מחיר טוב בשוק המקומי החקלאי צריך לגלות אחריות ולשלוח תוצרת איכותית ברמת יצוא."

דיברת על קואופרטיב ליצוא. כמה מילים על הרעיון?

"הרעיון שעומד מאחורי הקואופרטיב הוא להחזיר את הכוח לחקלאי. היום חקלאי מגיע לחברת יצוא ושם מכתבים לו מה צריך לעשות. אנחנו חושבים שהגיע הזמן שהחקלאי יכתיב לחברות היצוא מה לעשות."

אומגה: "השאיפה שלנו לאחד את כל חקלאי הערבה בשלב ראשון סביב ההתארגנות ולפעול כגוף אחד עם ערבות הדדית וסולידריות חברתית. הרי כולנו חלק נכבד מהנוף של הערבה, כל חקלאי שנעקר מהבית הוא כמו עוד שורש מת במפעל ההתיישבות"

ומה זה אומר?

"צריך לאחד את חברות היצוא כדי שיפסיקו להילחם במדף. הפרדוקס הוא שמי שבעצם גורם לירידת המחיר זה אנחנו. המלחמות בין חברות היצוא הן שגורמות לירידת המחיר. אם חברות היצוא הגדולות והקטנות ישבו יחד, יישרו קו, יקימו חברה גדולה אחת, בעלת שם אחד, ידברו בשפה אחת ובקול אחד עם הסיטונאים - אני משוכנע שיהיה לזה ערך מוסף לחקלאי. לחברות היצוא קשה לעשות את זה בגלל האגו והתחרות, כמו שהן מתחרות על היצוא ומי שמשלם את המחיר הוא החקלאי."

המצב הזה לא חדש, הוא נמשך שנים.

"אז אנחנו חושבים שהגיע הזמן שחברות היצוא יפנימו את זה ויגלו אחריות כלפי החקלאי. הן חייבות לגלות יותר פתיחות, יותר שיח ולשתף את החקלאי במהלכים. חלק מהחברות הקטנות מבינות שאם הן לא ייקחו קצת יותר אחריות, העסק שלהם עומד בסכנה ולא בגלל שהן לא טובות, אלא כיוון שהחקלאים צריכים מימון והחברות הקטנות לא יכולות לסייע להם, בעוד שחברה גדולה יכולה לעשות זאת. החברות הקטנות מבינות היום שיש להן בעיה קיומית. לדעתי, רק אם הן יהיו גוף גדול שיוכל לתמוך במגדלים, כדוגמת הקואופרטיב הכלכלי-חקלאי שאותו אנחנו מקימים בימים אלה, נוכל לייצר מצב שהתחרות על המדף לא תהיה תחרות בינינו אלא תחרות של הסיטונאים. אנחנו נכתיב את מחיר השוק."

למה אתה חושב ומאמין שהחקלאים אכן ירצו להצטרף?

"אנחנו נמצאים במצב של מלחמת קיום. אם לא נתאחד נמצא את עצמנו במצב שעוד ועוד משקים יסגרו. אנחנו צריכים להפסיק להאשים את חברות היצוא במה שקורה וחייבים לקחת אחריות. בואו נסתכל במראה ונראה איפה אנחנו היינו לא בסדר: האם זלזלנו בשוק המקומי - כן. האם הפחתנו את המאמץ מול הסיטונאים בחו"ל - כן. האם פגענו באיכות הפרי כדי לקבל כמות - כן. בסופו של דבר זה חזר אלינו כמו בומרנג. צריך להחזיר את שמו הטוב של הפרי הישראלי וחובת ההוכחה היא עלינו. אני קורא לכל החקלאים להצטרף ולקחת חלק בעשייה. יש בינינו אנשים מוכשרים וכל שנדרש מאתנו זה לשים את האגו בצד ולהצטרף, לשם העשייה והאמונה בדרך. אל ניתן למחלוקות האישיות לפגוע בצמיחה שלנו כחקלאים, עלינו לשים את החקלאות וההתיישבות בערבה בראש סדר העדיפויות."

מתי זה יקרה?

"בשוק המקומי זה כבר קורה. יש עוד המון עבודה אבל אנשים מבינים שלשוק המקומי יש ערך, ולכן שם קל יותר לעשות את השינוי. לגבי היצוא, אני מתכוון להיפגש עם בעלי החברות ולרתום אותם למהלך שבמסגרתו עליהם להיפגש ולשבת יחד סביב שולחן אחד, למען החקלאים שלהם."

אתה מאמין שהשינוי יקרה בעונה הקרובה?
"אני רוצה להאמין, אחרת המצב יהיה קשה מאוד. קטסטרופה" ■

מלכת המדבר

נועה בן-שמחון

סדרת הטלוויזיה "פלפלים צהובים" המספרת את סיפורה של משפחה עם ילד אוטיסט, חשפה בפני אלפי צופים את החיים והנופים בערבה. קרן מרגלית, יוצרת הסדרה, מספרת בראיון מיוחד איך נולד הסיפור ולמה חצבה היא בית שני עבורה

יצאו והתחברו. הדימוי הכי חזק שהיה לי בראש, ואני חושבת ששם התחיל הרעיון, היה כשביקרנו בחאן דרך הבשמים בצופר. כל פעם שהיינו מגיעים לשם, היינו הולכים לבקר את החמור סיוון. הייתי עם הבן שלי מיכאל, שהוא אוטיסט, הוא היה אז בן חמש ובאותה תקופה הוא נורא אהב ללכת לכל מקום עם המצוף הצהוב של הבריכה. מסביב הכול היה מדבר. הדימוי הזה שלו הולך עם המצוף הצהוב בתוך המדבר האין סופי הזה, היה נקודת ההתחלה."

לימים אותו דימוי הפך לסצנה שפתחה את הסדרה. אבל מעבר לנוף ולתמונות של הפועלים התאילנדים למשל, איזה בסיס עמוק יותר הביא אותך למקם את הסיפור שלך דווקא במושב בערבה?

"בסופו של דבר זה לא משנה איפה הסיפור ממוקם. הוא קודם כל סיפור על בני אדם ואז זה לא משנה איפה הם נמצאים. הרעיון המרכזי של הסדרה היה תמיד משפחה שגרה בנחלה אחת. זה היה לי ברור עוד הרבה לפני שהגעתי לחצבה. בחצבה זה הסתדר לי כי במושב הזה, כמו אולי במושבים אחרים בערבה, גרים בצורה שבטית, כמו שפעם היה נהוג. היום כשהעולם הופך להיות מקום שמקדש את האינדיבידואל, אנשים רוצים להגדיר את עצמם ואת הצרכים שלהם בצורה הכי מדויקת. הם רוצים לגור בצורה שתשרת

ששודרה בשידורי "קשת" בערוץ 2, הסתיימה לאחרונה. הסדרה, שעלתה לשידור לראשונה ב-2010, עוסקת במשפחה שחיה בערבה ומגדלת ילד אוטיסט. בעונה השנייה, נאלצת המשפחה להתמודד עם החלטות קשות כמו מעבר לבאר שבע, שם נמצאת מסגרת חינוכית מתאימה לילדם והחלטה להביא ילד נוסף לנוכח הסיכוי הגנטי להישנות האוטיזם.

"ביקרנו בחאן דרך הבשמים בצופר. הייתי עם הבן שלי מיכאל, שהוא אוטיסט, הוא היה אז בן חמש ובאותה תקופה הוא נורא אהב ללכת לכל מקום עם המצוף הצהוב של הבריכה. מסביב הכול היה מדבר. הדימוי הזה שלו הולך עם המצוף הצהוב בתוך המדבר האין סופי הזה, היה נקודת ההתחלה"

"הכתיבה הייתה תהליך", היא מוסיפה, "בהתחלה היו לי את כל התמונות האלה בראש של התאילנדים והחממות והנוף. תמונות שהייתי מוקסמת מהן, אבל הן היו אקראיות ולא כל כך מודעות או קשורות זו לזו. אבל כשהתחלתי ממש לשבת ולכתוב, הדברים

"ז" התמיד נראה לי כמו סרט", היא אומרת וצוחקת. "זה היופי של המקום, של הערבה. לאן שאתה לא מסתכל אתה נתקל ביופי, כל תמונה נראית כמו מתוך סרט. אהבתי להסתכל על עגלות הטרקטורים שהתאילנדים נוסעים עליהן, רעולי פנים. שני עולמות שמתנהלים במקביל, התאילנדים והישראלים, שלא מבינים זה את שפתו של זה. אני זוכרת את עצמי עומדת בתור לקופה בצרכנייה בחצבה, שני תאילנדים לפניי ושניים אחריי. הצחיקה אותי המחשבה שהם רק מעמידים פנים שהם מדברים על דברים אחרים ובעצם מסתלבטים עליי, 'אללה זאתי, גם כן, בשביל מה היא צריכה כל כך הרבה ממתקים, שתיקח קוטג', לא יזיק לה לרדת קצת במשקל'".

קרן מרגלית, במאית ותסריטאית, יוצרת סדרת הטלוויזיה המצליחה "פלפלים צהובים" שגיבוריה בסדרה מתגוררים בחצבה, נקשרה לערבה באופן עמוק לפני כשמונה שנים. אז היא הגיעה לבקר את חברתה ורד גלאון, שעברה לגור בחצבה בעקבות היכרותה עם משפחת מעוז. "נורא אהבתי לבוא לורד, היינו באים אליה לסוף-שבוע כל חודשיים בערך", נזכרת מרגלית. "משהו במקום הזה הפנט אותי, זאת ישראל שאתה לא מכיר, היא אחרת, זה כמו חוץ-לארץ".

חלק מאותן חוויות הונצחו בסדרת הטלוויזיה עתירת הרייטינג, שהעונה השנייה שלה

קרן מרגלית. "סיפור על בני אדם"

צילום: עמית ברלוביץ'

לצרכים של הבן שלי. אני גרה בתל אביב ויש לי שלושה ילדים, ילד בן 13 ואחריו תאומות בנות שמונה. כשהייתי בהריון השני, הסטטיסטיקות של הישנות אוטיזם בילד שני לא היו כל כך גבוהות, אז דיברו על 10%. עסקתי בשאלות האלה, אבל לא בדיוק ככה, אלא בכל מיני צורות אחרות."

האוטיזם הוא נושא מאוד מרכזי אבל "פלפלים צהובים" היא לא סדרה על אוטיזם, אולי יותר על תקשורת או חוסר תקשורת.

"בדיוק, על כמה תקשורת היא דבר מורכב בין שני אנשים. הרצף התקשורתי הוא רצף שכולנו נמצאים בו. כל הזמן אנחנו נתקלים בבעיות תקשורת עם הסביבה שלנו. משפחה שמתמודדת עם ילד אוטיסט היא הקצנה של הדבר המורכב הזה שנקרא תקשורת בין אישית. זאת שאלה שנוגעת לכולם, איך אני חי את החיים? איך התקשורת שלי עם הסביבה? הסדרה כל הזמן בוחנת את זה באמצעות התקשורת בין הדמויות. בעבודה עם השחקנים, בדיון המקדים לפני הצילומים, מיקמנו אותם על הרצף התקשורתי. ליעלי לדוגמה, הדמות שמשחקת יעל שטמלר, יש קשיים יותר גדולים בתקשורת ביחס לדמויות אחרות."

על הרקע הזה התבלט הליהוק. דווקא בסיפור טעון, מורכב מאוד, בחרת שחקנים שמזוהים

אוהב את המקום שאתה חי בו ובכל זאת מוכן לוותר עליו לטובת הטיפול בילד שלך - כי אתה יודע שזה מה שהוא צריך - זו הקרבה מאוד גדולה. במצב כזה עולה השאלה: עד כמה רחוק אתה הולך ועוזב את מה שאתה מכיר?"

זה ציר אחד שבו נע הסיפור.

"הציר השני, דווקא לא תלוי במקום והוא מעלה את הסוגיה האם לוקחים את הסיכוי - סיכון להישנות האוטיזם בילד שני או לא?"

"אני זוכרת את עצמי עומדת בתור לקופה בצרכנייה בחצבה, שני תאילנדים לפניי ושניים אחריי. הצחיקה אותי המחשבה שהם רק מעמידים פנים שהם מדברים על דברים אחרים ובעצם מסתלבים עליי"

כמה קרוב הסיפור לחיים שלך? גם את עסקת בשאלות האלה?

"נורא קשה להפריד, על פניו זה לא הסיפור שלי. אני לא גרה בערבה ולא הייתי צריכה לעשות שינוי גיאוגרפי כדי למצוא מענה

בדיוק את מה שהם רוצים וצריכים. אז היום אנשים ספונים בתוך קוביות. כל אחד בעצמו והמבנה המשפחתי, שבעצם נורא עוזר לך, הולך ומטשטש."

בזמן של קושי הצורך הזה מתבהר? "כשילד שלך יש קושי אתה מבין כמה המבנה הזה חסר לך."

בלי רעש בלב

מרגלית, ילידת ירושלים, בוגרת בית הספר "סם שפיגל" לקולנוע וטלוויזיה ובתם של העיתונאי דן מרגלית ואליאורה מרגלית, חתומה על לא מעט הצלחות בקריירה שלה. ב-2003 זכתה בפרס מרכזי בפסטיבל פיפא-ביאריץ בצרפת על סרט הטלוויזיה שיצרה "כל מה שיש לי", שהזכויות להפקתו נקנו על ידי אולפני פרמאונט מאמריקה. ב-2005 זכתה מרגלית בפרס האקדמיה לטלוויזיה עם שאר תסריטאי הסדרה "בטיפול" על כתיבתה לסדרה ששודרה ב-HOT.

העונה השנייה של "פלפלים צהובים", שגם היא קצרה שבחים רבים, נוגעת בין השאר בשאלות הקשורות להחלטה לחיות במקום מרוחק. "יש למשפחה התלבטות שנובעת מהמרחק שבו היא חיה מהמרכז", אומרת מרגלית. "הם מתלבטים למשל האם לעבור מהמושב בערבה לבאר שבע, שם נמצא בית ספר מתאים לעומרי, הילד האוטיסט. אם אתה

צהובים" לחרוג מגבולות המסך הקטן ולעורר מודעות רבה לנושא האוטיזם. "אחרי העונה הראשונה סיפרו לנו שרמת הפניות לאלו"ט עלתה באופן משמעותי", מספרת מרגלית. "אגב, עיקר הפניות להתייעצות באו מסבים וסבתות. מישהו גם סיפר לי שבאותה שנה מספר הפניות של בנות שירות לעבודה עם ילדים אוטיסטים גדל פי חמישה. זאת הייתה חוויה מאוד חזקה ומציפה בשבילי. זה לא משהו שציפיתי לו.

"מפקד בכיר בצבא סיפר לי על אחד המפקדים בסגל שלו שנכנס אליו לחדר, עמד מולו עם דמעות בעיניים ואמר: 'תשמע, הבן שלי אובחן עכשיו...' והוא לא הצליח להוציא את המילה מהפה. הוא חיפש וחיפש וירדו לו דמעות, ואז הוא מצא את המילה ואמר: 'הילד שלי הוא פלפל צהוב'. הסיפור הזה תמיד מעביר בי רעד".

בחירת שם הסדרה נעשתה במודעות?

"זה התחיל ממהו לא מודע. 'פלפלים צהובים' היה שם זמני לסדרה עד שהגיע הרגע למצוא שם 'אמיתי'. כשהגיע הרגע הבנתי שבעצם 'פלפלים צהובים' הוא שם 'אמיתי'. באוטיזם, כמו שאני מבינה את המושג, יש שבירה של צורה מתוכן. בדרך כלל תינוק לומד את העולם דרך הוריו. המבנה הביולוגי של האם והתינוק מכוילים כך שהפנים של האם הם הדבר הכי בולט עבור התינוק. במקרה של ילד אוטיסט תנועת המובייל שמאחורי האם תמשוך את הפוקוס שלו יותר מאשר הפנים שלה. התנועה של המובייל תהיה עבורו מהותית יותר אפילו שהתוכן של המובייל הוא לא בהכרח רגשי. באמנות רואים את השבירה הזו של צורה ותוכן באופן ברור".

איפה זה בא לידי ביטוי בסדרה?

"אפשר לראות את זה למשל בבחירה של השירים. בעונה הראשונה עמרי נורא אוהב את השיר 'היא נסעה לסאן חוזה' של 'מוניקה סקס' שמספר על נערה שחתכה את הוורידים. הוא לא מבין את התוכן אבל המוזיקה היא מאוד עליזה וקופצנית. גם במילה פלפל יש שבירה של צורה ותוכן, חזרה על הברות שיוצרת מנגינה אבל היא לא באמת קשורה לתוכן המהותי של הסדרה. לא באתי לזה ממקום מושכל אלא יותר מאיזושהי תחושה. השם בעצם נבחר ממקום מאוד אינטואיטיבי, אבל היום אני יכולה לתת את הפרשנות הזו".

העיסוק באוטיזם בפריים-טיים, יש בו הישג גדול. איך הזכיינית "קשת" קיבלה את ההצעה

ההלכות תחפושות בסדרה. "העבודה על הקסט דורשת קשר של המון אנשים" צילום: ערן כהן

"מפקד בכיר בצבא סיפר לי על אחד המפקדים בסגל שלו שנכנס אליו לחדר, עמד מולו עם דמעות בעיניים ואמר: 'תשמע, הבן שלי אובחן עכשיו...' והוא לא הצליח להוציא את המילה מהפה. הוא חיפש וחיפש וירדו לו דמעות, ואז הוא מצא את המילה ואמר: 'הילד שלי הוא פלפל צהוב' הסיפור הזה תמיד מעביר בי רעד"

עלמה זק, יוסי מרשק, יהודה ברקן ואורי פפר. איך הם קיבלו את השחקן הצעיר?

"העבודה על הקסט דורשת קשר של המון אנשים ובסופו של דבר הכול עניין של כימיה. בין יוסי, עלמה ומיכאל היה קשר מדהים ואותנטי. המשמעת של מיכאל, הבגרות והרגישות שלו הם דבר ייחודי. לפעמים ראיתי בעיניים שלו שהוא סחוט ואמרת לי: 'מיכאל, בבקשה רק עוד פעם אחת וסיימנו', והוא פשוט אסף את עצמו. זה לא דבר מובן מאליו, וזה תמיד היה ממקום של לב מאד נקי. אין לו רעשים בלב. הוא היה שואל אותי שאלות כל כך מתוקות ולא שיפוטיות על הדמות כמו: 'אבל למה הוא עושה את זה? ולמה הוא לא יכול?' הוא רצה להבין".

יוצרת מנגינה

מלבד דרמה טלוויזיונית הצליחה "פלפלים

עם עולם הקומדיה. האם נעשתה הבחירה מתוך מודעות?

"לגמרי. הטיימינג הקומי היה מאוד משמעותי גם לסיפור הזה. יש לסדרה 'פלפלים צהובים' שני משפטי מפתח שעומדים בבסיסה. הראשון: 'דברים עצובים קורים לאנשים מצחיקים', שזה משהו ששמר על הטון של הסיפור ומאוד משקף את השקפת עולם של הסדרה כולה. המשפט השני: 'הקרב להיות נורמלי יכול להוציא אותך מהדעת'. לפעמים אתה כל כך נלחם להיות 'נורמלי' שאתה פשוט משתגע".

איך נבחר הילד שגלם את התפקיד של עמרי?

"עמרי היה אמור להיות צעיר יותר בסדרה. חיפשנו הרבה זמן את השחקן שיגלם אותו והצילומים כבר התקרבו ולא מצאנו. החלטנו לפתוח את האודישנים לאוכלוסיות נוספות שלא נבדקו בגלל בעיה של מבטא. יצרתי קשר עם בחורה בשם וולדה. היא איתרה לנו בעבר ילדים לסרט רוסי שהופק כמה שנים קודם על ידי 'ולי אוגוסט' - חברת ההפקות של 'פלפלים צהובים'. וולדה נורא רצתה לעזור אבל אמרה שהיא כבר לא כל כך מתעסקת בתחום הליהוק ובכל זאת זרקה לנו: 'אולי הבן שלי מתאים?' כיוון שהוא היה בן שש וחצי חשבת ליותר. היא התעקשה ואני שאלתי אותה 'איך קוראים לו?' היא ענתה: 'מיכאל'. אמרתי: 'מיכאל, לילד שלי גם קוראים מיכאל, אולי בכל זאת ננסה'. כמה ימים אחרי זה, בשנייה שהוא נכנס לחדר היה ברור שזה הוא. הוא פשוט ילד מדהים".

בקסט של הסדרה יש שחקנים מנוסים כמו

שלך לסדרה בנושא הזה?

"האמת שבהתחלה הגעתי אליהם בעניין אחר שלא רציתי לעשות. אבל, אמרתי להם, יש לי משהו אחר שמעניין אותי. הגשתי להם 35 עמודים שכללו את הליבה של הסיפור, לא מאורגן. לא כל כך ידעתי את המינונים עדיין ובאופן מפתיע מנהל הדרמה דאז, גל זייד, פשוט נתן לי אור ירוק. בסופו של דבר הרבה מאוד דברים שנכנסו לסדרה כבר היו שם. הערבה הייתה בפנים, התאילנדים למשל זה משהו שכבר הופיע בהצעה הראשונית והאוטיזם היה הסיפור המרכזי. לא שזה היה תהליך הפקה קל, אבל הם הביעו בזה הרבה אמון."

עבד טוב

צילומי הסדרה התקיימו במספר מוקדים במרכז הארץ וברחבי הערבה ונמשכו כשלושה חודשים. "לא מצלמים את הסדרה ברצף, זה עניין כלכלי", היא מציינת. "אתה יכול להתחיל את היום הראשון של הצילומים בסצנה מהפרק האחרון. ברגע שאתה נכנס לצלם בלוקיישן מסוים אתה כבר מצלם את כל הסצנות בסדרה שמתרחשות בלוקיישן הזה. ביום אחד אתה יכול לצלם סצנות מפרקים 3, 4, 7 ו-8. לפעמים יש בקרים שאתה קם ואתה כבר לא יודע איפה אתה מצלם באותו היום. "את צילומי הפנים של הבתים עשינו באזור המרכז, מתל-אביב ועד מושב ניר-צבי. אחר כך עברנו לדרום לשבועיים. את הצילומים של הכבישים צילמנו בתמנע, את בית הקפה - בערד ואת מה שאנחנו מכנים ה'דאון-טאון חצבה' - הצרכנייה והמרפאה מבחוץ - צילמנו בכלל בסמר במשך שלושה ימי צילום."

"למעשה בחצבה צילמנו בעיקר את החממות מבחוץ ואת הסצנה שבה עומרי לומד לרכוב על אופניים. את החממות מבפנים צילמנו בכלל בצפון ואת הסצנות בבאר שבע צילמנו כמובן בבאר שבע במשך יומיים נוספים. המון אנשים מהערבה היו מעורבים בצילומים והיו בקשר עם ההפקה. איציק מעוז מחצבה, שהוא גם מכר קרוב, היה איש הקשר שלנו באזור והוא גם הופיע בסדרה כ'פעלולן' של מאיר, הדמות שמשחק יהודה ברקן בסדרה. לפעמים יהודה לא היה יכול לנהוג בג'יפ ואז הם היו מתחלפים ואיציק היה מזיז את המכוניות. זה עבד טוב. בכלל, זאת הזדמנות להגיד תודה להרבה אנשים שעזרו לנו וכולם, באמת כולם, זאת לא רק צורת התבטאות כללית, היו נחמדים ותמיד פתחו לנו את הדלתות: בקיבוץ סמר, גרופית וחצבה."

איך שומרים בכל זאת על הרצף של האירועים? "זה באמת אתגר מאוד גדול, מה שממחיש את זה טוב זאת הבטן של איילת שכל הזמן משתנה בגודלה ביחס לסצנה שאותה אנחנו מצלמים, או הגבס של יניב שבצילום אחד שמים לו גבס ובאחר מורידים אותו. אבל האתגר האמיתי שהוא נגזרת של חובר הרצף הכרונולוגי זה איך שומרים על הרצף הרגשי של הדמויות מסצנה לסצנה, כי הרי את הסצנה שקדמה לזאת שאתה מצלם היום צילמת לפני

"אם אתה אוהב את המקום שאתה חי בו ובכל זאת מוכן לוותר עליו לטובת הטיפול בילד שלך - כי אתה יודע שזה מה שהוא צריך - זו הקרבה מאוד גדולה. במצב כזה עולה השאלה: עד כמה רחוק אתה הולך ועוזב את מה שאתה מכיר?"

שבועיים. חלק גדול מהעבודה הוא לשמור על הרצף הרגשי. לדעת מאיזה מצב רגשי הדמויות באו בסצנה הקודמת ובאיזה מצב רגשי הם יהיו בסצנה הבאה, שלא יהיו רגע שמחים ואז עצובים ומשהו באנרגיות לא יתחבר. כל הזמן לכייל ולשמור על הרצף."

העבודה הקשה השתלמה, הסדרה זכתה לשבחים, הרייטינג היה מכוון וכבר בעונה הראשונה זכיתם במספר תארים מטעם האקדמיה לטלוויזיה, בהם 'סדרת הדרמה הטובה ביותר', פרס על התסריט, על הבימוי, ולשחקנית עלמה זק. בין היתר התקיימו מגעים לרכישת הסדרה גם בארצות הברית ובאירופה.

איפה זה עומד היום?

"הסדרה נמצאת בתהליך של רי-מייק באנגליה, כלומר עושים את הסדרה מחדש בגרסה אנגלית. בנוסף זכיתי בפרס אופיר והצגתי את הסדרה באו"ם."

ציפית לתגובות האלה? חשבת שזו תהיה כזאת הצלחה?

"זה כמו שאתה עולה על הכביש למרות שאתה יודע שזה מסוכן. כל כך מפחיד לחשוב איך יגיבו ולכן פשוט סגרתי את האזורים האלה. לא נתתי לזה להפריע, עד כדי כך שאני עכשיו כבר לא זוכרת מה חשבתי על זה ואם זה העסיק אותי כל כך. ברור שמאוד רציתי שהסדרה תצליח אבל אני לא זוכרת שזה היה מרכיב מסרס. אני מאוד שמחה שהסדרה הצליחה לפגוש לא רק משפחות לילדים אוטיסטים אלא גם הורות רגילה שהיא מאוד מאתגרת ואפילו אנשים צעירים שעוד אין להם ילדים בכלל. אני מקווה שזה בגלל שהצלחנו לגעת בדי.אן.אי.אנושי, ברגישויות שכולנו מכירים."

מה לגבי עונה שלישית?

"תלוי אם סיוון החמור מחאן דרך הבשמים עוד שם", היא צוחקת, "בקיצור זה במחשבות".

עלמה זק ויוסי מרשק במהלך הצילומים. "הטיימינג הקומי היה מאד משמעותי בסיפור" צילום: ערן כהן ערבות | תמוז התשע"ד, יולי 2014 19

יסודי

אלה ארז

שנה מאתגרת ורבת תהפוכות עברה על דניאל קזין, מנהל בית הספר היסודי "שיטים", שנכנס לתפקידו בראשית השנה. בראיון ראשון הוא מתייחס למשימות שעומדות בפניו, לביקורת כלפי המורים, לאיחוד עם "בית חינוך במדבר" ומבשר לראשונה על הקמת בית ספר חקלאי במו"פ

שיתאים לכולם. השאלה קיבלה מענה רק לאחרונה בהתערבותו של שר החינוך. הוחלט על קיום בית ספר אחד בערבה עם מגמה של לימודים בגישה האנתרופוסופית לכיתות א-ד. "לכלל ילדי הערבה הזכות לחינוך פלורליסטי ומקצועי", אומר קזין.

"לדעתי אין מקום לשני בתי ספר בערבה התיכונה ומקומם של כלל ילדי הערבה הוא בבית ספר 'שיטים'", הוא אומר. "שילובם של תלמידי 'בית חינוך במדבר' במסלול לימודים ייחודי בבית הספר יחזק את החינוך בערבה ויעמיד אותנו כמודל לחיקוי לאזורים אחרים במדינת ישראל. אני מאמין בכל לבי שהשילוב של שתי גישות ההוראה לא רק אפשרי אלא מחויב המציאות ויאפשר הפריה הדדית בנושאי חינוך והוראה".

שתי רפורמות

השיח בין ההורים בערבה התמקד בחודשים האחרונים על החלה של רפורמה נוספת, יום חינוך ארוך בערבה. הנושא הרגיש הפך במהרה לשיחת היום בקבוצות ווטסאפ בין יישוביות וגרר ויכוחים של גישות שונות בהורות. ויכוח

בית ספר יסודי בערבה זה היה רק מתבקש שיתמודד, כמי שמאמין בקשר בין החינוך לטבע ולמקום, בלמידה בתנועה ולא רק בכיתה סגורה, וכמי שמעודד יציאה לטיולים רבים בטבע ובסביבה הקרובה.

"אין מקום לשני בתי ספר בערבה התיכונה ומקומם של כלל הילדים הוא בבית ספר 'שיטים'. שילובם של תלמידי 'בית חינוך במדבר' במסלול לימודים ייחודי בבית הספר יחזק את החינוך באזור"

כניסתו לעבודה בשנת הלימודים תשע"ד בערבה, אופיינה בעיקר בהופעת שחקן חדש - בית הספר "בית חינוך במדבר" ביישוב צוקים הדוגל בחינוך על פי הגישה האנתרופוסופית. במהלך השנה החולפת עלתה שאלת השילוב של שתי המסגרות ועברה גלגולים שונים והתלבטויות בקרב קבוצות חשיבה שהתכנסו על מנת להבין כיצד ליצור בית ספר אידיאלי

ערב יום שלישי באמצע יוני, בחדר המורים מתקיימת ישיבת ועד הורים עם מנהל בית הספר דניאל קזין. שנת הלימודים האחרונה אופיינה בעיקר בחדשנות שלה. מנהלת מחלקת חינוך חדשה, מנהל בית-ספר יסודי שזו לו שנתו הראשונה וצוות מתנדבים חדש בוועד הורים מרכזי של בית ספר. כל הצוותים יחד, בניצוחו של קזין, מניעים את לבו של המוסד החינוכי, המקום שאליו אנחנו שולחים את היקרים לנו מכול, בסינרגיה של מערכות שונות ומסועפות: קרן קרב, מרכז צעדים, הבוסתן, שיעורי העשרה, שיעורי ליבה, מו"פ, מורות וסייעות.

הישיבה הסתיימה בשעת לילה ברוח טובה, קזין, אב לשני בנים בוגרים המתגוררים בתל אביב, נשאר ערני וחייכן. "אני במערכת החינוך כעשרים שנה", הוא מספר, "בשלוש השנים האחרונות לפני שהגעתי לערבה ניהלתי תיכון להזדמנות שנייה שעמד בפני סגירה בחולון. השנה החלטתי לעשות שינוי מערכתי ודרסטי ולעבור לנהל בית ספר יסודי".

לקזין ניסיון בעבודה על רקע מדברי מבית הספר לאמנויות במצפה רמון. כאמור, הריחוק והשקט לא זרים לו. כשנחשף למכרז לניהול

דניאל קזין. "במערכת החינוך כ-20 שנה"

צילום: גילה טל

הצלחה גדולה

בחודשים האחרונים יזם ועד ההורים בשיתוף עם מערכת החינוך את תחרות ההסעה הבטוחה במטרה להפחית את מקרי האלימות בהסעות. היוזמה אמנם הביאה להפחתה במקרי האלימות בהסעות אך לא העלימה את התופעה. קזין, דוקטורנט להיסטוריה, דוחה את האפשרות שקיימת תופעות אלימות בבית הספר. "אין כלל אלימות קשה בבית הספר", הוא מציין. "החינוך בין הילדים הוא טבעי בגיל זה אך לא מגיע לכדי אלימות קשה. המקרים הבודדים היוצאים מן הכלל מטופלים בחומרה על ידי הצוות החינוכי".

האם תחרות ההסעה הבטוחה עוזרת להתמודד עם האלימות בהסעות?
"תחרות ההסעה המצטיינת הורידה באופן דרסטי את מקרי האלימות בהסעות. ניתן לומר שמדובר בהצלחה גדולה".

יש הטוענים שהאיסוף המוקדם של התלמידים הצעירים מהמושבים בבוקר פוגע בריכוז שלהם בהמשך היום, מה דעתך?
"בדיוק להיפך - האיסוף המוקדם של

אבל הבעיה נותרת בעינה, קיים חוסר בולט במורים מקצועיים במקצועות הליכה. זאת אחת הטענות הקשות נגד בית הספר.

"הבעיה לא במספר המורים אלא בעובדה שלא כולם מצליחים לשרוד את החיים בערבה ועוזבים לאחר תקופה קצרה. עזיבתו של מורה מהווה בעיה של רציפות פדגוגית"

"אין מחסור במורים מקצועיים. יש לנו מורים מקצועיים בכל מקצועות הליכה, מורים השונים לפעמים בשיטות העבודה וההוראה שלהם. נכון, לעתים הדבר לא מתקבל בצורה אוהדת על ידי הקהילה אך אני נותן אמון מלא במורים שלי. לקראת השנה הבאה אנו זקוקים למורה נוספת לאנגלית, לאחר שעודדתי את המורות הקיימות לצאת ללימודים בשנה הבאה, להשתלם ולהתפתח מבחינה מקצועית".

בין אלה הרוצים לשמר את הצביון האזורי המשפחתי, מקום שבו הילד מגיע הביתה בצהריים ואוכל את ארוחת הצהריים בחיק המשפחה, ובין רצונה של הקבוצה שמאמינה שיום לימודים צריך להסתיים בשעה שלוש אחר הצהריים ואיתם צועדת הקבוצה ההולכת וגדלה של הורים עובדים, אלו שאינם נמצאים בבית בשעות הצהריים.

משרד החינוך הודיע שהוא מוכן לתקצב את בית הספר בשעות נוספות, אך נכון לשעה זו הוחלט להקפיא את ההחלטה בנושא. הסיבה להקפאה היא ככל הנראה הרצון שלא להעמיס על המערכת בהחלתן של שתי רפורמות במקביל. אחת הסוגיות שליוותה את הויכוח בנושא יום החינוך הארוך הייתה הטענה לחוסר בכוח אדם שימלא את השעות הנוספות. "צוות בית הספר הקיים הנו צוות מסור ומקצועי", מתייחס קזין לעניין זה. הבעיה לא במספר המורים אלא בעובדה שלא כולם מצליחים לשרוד את החיים בערבה ועוזבים לאחר תקופה קצרה. עזיבתו של מורה מהווה בעיה של רציפות פדגוגית וצורך לחפש כמעט כל שנה מורים חדשים".

של 'שיטים'. אנו מצפים בכיליון עניים לבחירתו של מנהל חדש למוסד על מנת ליצור את שיתופי הפעולה הנ"ל."

יש לך חזון? תכניות לשנה הבאה?
"את החזון אני בדרך כלל משאיר להרצל" הוא אומר בחיך, "בכוונתי לייצב את בית הספר מההתפוכות שעבר בשנים האחרונות ולהגביר את לימודי הליבה באמצעות פיתוח שיטות הוראה חדשות ושיטות הערכה חדשות אשר יגרמו לתלמידים לבוא עם חיך על הפנים לבית הספר וכל זאת לצד פיתוח מיומנויות הלמידה של כל אחד מתלמידנו. אני רואה את בית הספר מקרב את תלמידיו לאזור מגוריהם ולעיסוק של הוריהם בכל התחומים ולאהבת הארץ על ידי שילוב הבוסתן המתחדש, בית הספר החקלאי, המו"פ וכוחות מדהימים נוספים מתוך הקהילה. כל אלה יהפכו אותנו למוקד ללמידה של אחרים בתחום החינוך ולגורם משיכה של תושבים חדשים לאזור בזכות איכות החינוך".

בנוסף לאיחוד עם 'בית חינוך במדבר' יש כוונה להקים שלוחה של בית הספר במו"פ?

"אין מחסור במורים מקצועיים. יש לנו מורים הליבה השונים לפעמים בשיטות העבודה וההוראה שלהם. נכון שלעתים הדבר לא מתקבל בצורה אוהדת על ידי הקהילה"

"בשנה הבאה יקום במתחם המו"פ בית ספר חקלאי שיעביר את כל נושא המחקר החקלאי והמדעי לתלמידי בית הספר. אני רואה בבית ספר חדש זה הזדמנות פז לטפח ולפתח את לימודי המדעים, האקולוגיה והסביבה בבית הספר באופן מקצועי ומותאם גיל. הלימודים בבית ספר זה ייכנסו כחלק ממערכת השעות

התלמידים מביא אותם ערניים וממוקדים יותר. השעות הראשונות של היום במיוחד באזור חם כמו שלנו הנן הטובות ביותר ללמידה".

אנו יושבים נינוחים אחרי ישיבת הוועד האחרונה לשנת תשע"ד, אבל לראשונה שנת הלימודים אינה מסתיימת בשלושים ביוני. בראשית יולי נפתח פרויקט "בית הספר של החופש הגדול" ביוזמת שר החינוך. במועצה האזורית הערבה התיכונה תיתן התכנית מענה בקיץ לתלמידי כיתות א-ד. תוכל לספר לנו כיצד התכנית מיושמת בפועל ומה מידת המעורבות של צוות בית הספר בהפעלתה?

"לבית הספר של החופש הגדול מונתה מנהלת האחראית על תפעול בית הספר ועל העברת התכנית הלימודית. לבית ספר זה נרשמו 160 תלמידים מכיתות א-ד. צוות המורים הנו מתוך צוות מורי בית הספר שיטים, הסייעות של בית הספר ומדריכים מטעם המתנ"ס. הנגיעה שלי לפרויקט הנה מועטה. על פי הנחיות המשרד ספק התכנית הנו המתנ"ס המקומי".

צילום: איה שונר

בית הספר היסודי שיטים. "לגרום לתלמידים לבוא עם חיך על הפנים"

עשינו עסק תוצרת הארץ

צילום: רוני רייס

טבע בוקיש. "למען הקהילה"

להצטרף למדפים, הגרנולה של 'חילו' מפראן כבר נמכרה כולה. בשישי ממתנים לרוני מצופר שאופה ללא שמרים ועד לתחילת הסניטציה, גם הירקות האורגניים של רונית ותומר טנא מעין יחב הגיעו אלינו בימי שישי. "אחת לשבועיים, אני עולה צפונה להביא ממיטב התוצרת הארצית שלא קיימת בערבה: טחינה אתיופית מונבטת של ירון מחיפה, סוגי קמח מדהימים של 'מנחת הארץ' המגיעים אלינו מפרדס חנה. דאודורנטים טבעיים ויעילים, קרם הגנה טבעי ומגן, מוצרים לטיפול בעקיצות יתושים ומניעתן. כל אלו מגיעים אליי מכרכור. מוצרי שוקולד ייחודיים מגיעים מקדיא, שוקולד מריר בלגי מגיע מנתניה, ירקות אורגניים מ'חוות שורשים' מגיעים אחת לשבועיים, והלהיט האחרון - הארטיקים הטבעיים היחידים בישראל, שעשויים רק מפרי, מים וכפית סוכר. גם אותם ניתן להשיג פה בערבה.

"העסק קיים בזכותם של רבים. עמוק בלב אני חושבת שזו באמת המטרה של החנות. לקרב אנשים אל הטוב שבליבם. לתמוך בחיים על ידי תזונה מזינה, לשמור על חיים על ידי צריכה שממזרת פגיעה בסביבה ובבעלי החיים, להתנהל באופן מוסרי ולתמוך בפרויקטים סביבתיים."

רגע שיא?

"אירוע הפתיחה של החנות."

שאיפות לעתיד?

"אני חושבת שהייתי שמחה אם היו נפתחות עוד חנויות קטנות מהסגנון הזה, שפועלות למען הקהילה שבה הן נמצאות ומנהלות את עצמן תוך התמקדות בזולת."

ולהחזיק באמונתי הוא הרוגע שבה התנהלה החנות והמוטו 'מה שאתה רוצה לעצמך, תן קודם לאחר'. מכאן, הדרך הייתה לי ברורה. במקום לדאוג רק לפרסום שלי, דאגתי גם לפרסום של אחרים. במקום להתעסק רק ברווח שלי, דאגתי להסתכל על הרווח של האחרים ולתרום מההכנסות של החנות, גם כשלא היה שם רווח."

איך הכל התחיל?

"עברנו לערבה במטרה להשתקע בצוקים. כשסוף סוף נפתחה הדלת למגורים במקום, ניצבנו בפני החלטה מה עושים עם החנות הביתית? ידענו שבבית היא לא תוכל להישאר יותר והברירה הייתה להוציא אותה החוצה או לסגור אותה. האמת היא שההחלטה לא הייתה קשה. אחרי פעמיים שהתהלכתי בצוקים, אימא עם שני ילדים רעבים ללא אפשרות לקנות משהו שארגיש שהוא מזין עבור ילדי, זה כבר היה לי ברור. רק שעוד לא ידעתי בדיוק באיזה אופן. התשובה הגיעה בדמות של תושבת צוקים יקרה, שבדקה עבורי את האפשרויות ובמובן מסוים פרסה בפני את ההזדמנות לפתוח חנות בסטודיו בצוקים. מרגע שקיבלנו את ברכת המקום, תוך כמה חודשים בודדים, בעזרת ליבם ומרצם של הרבה אנשים טובים, נפתחה החנות במרץ 2014 באופן רשמי."

תארי את העבודה השוטפת ואת סדר היום בחנות.

"חשוב לי מאוד לפרגן לעסקים קטנים, ולמצוא את המוצרים הכי איכותיים וטבעיים שמייצרים בארץ. ופה בערבה במיוחד: סבונים, שמנים וקרמים של 'אלת הערבה' מתוכננים

שם העסק: טבע בוקיש
התמחות: חנות טבע קהילתית
יישוב: צוקים
שנת הקמה: 2010
ימי ושעות פעילות: ימי ב, ד, ה: 11:00-13:30
17:30-19:30 (שעון קיץ), ימי ו: 8:30-13:00
טלפון להזמנות או לתיאום: 054-6995623

מי אנחנו?

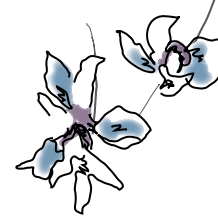
"הכל התחיל בעצירה לקפה בדרך לאילת", מספרת הילה בוקיש, "אצל ההורים של חברה יקרה מצופר. גילינו את הערבה, וחשבנו עד כמה זה יכול להיות חלום לגדל ילדים בערבה. מה שלא ידענו הוא שכמה שנים לאחר מכן, אסף, בן-זוגי, יקבל הצעה לעבוד באורחן מדברי "מואה" שפועל כדי לקדם פעילויות רוחניות ושלום, דבר שיקר לליבנו. אז החלום הפך למציאות. עברנו לערבה עם שני ילדינו, עדן (כיום בן חמש וחצי), ודביר (כמעט בן שלוש)".

מאיפה בא הרעיון?

"רוב אנשים מוצאים לעצמם תחום ואז פועלים לנהל אותו. אצלי זה היה הפוך. לפני שהגענו לערבה נחשפתי לספר בשם 'להב היהלום' ובעקבותיו נרשמתי לסדנה שמדברת על הדרך שבה אפשר לשלב עקרונות מוסריים, וכיצד להיות אדם טוב יותר בעסקים. הסדנה הציעה שיטת ניהול שממוקדת בזולת.

"כמה ימים לאחר הסמינר נולד בננו הבכור. אני חושבת שיחד איתו נכנסה לחיינו גישה של חוסר פשרות כלפי מה שחשוב לנו ומה שאנו מאמינים שהוא טוב. כשעדן היה בן שנה וחצי, ניכר היה שהוא זקוק לעוד ילדים וניצבנו בפני החלטה: לחזור לעבודה או לגדל את הקטן? בזכות חברה, מצאתי אפשרות לשלב חזון ומציאות - בשביל עדן, הקמתי עם עוד חברה 'גן הורים', בשביל הפרנסה הקמתי חנות ביתית למוצרי צריכה בריאים ומזינים.

"יצאתי לדרך אחרי פגישה עסקית במט"י. למרות שבפגישה נאמר לי שהעסק נידון לכישלון והומלץ לי לא לפתוח, המשכתי בשלי. אחד הדברים שאפשרו לי להמשיך

Art ספא סטודיו חוגג עשור!

בעשור שחלף שקדתי על לימודים, השתלמויות והבאת טכנולוגיות מהמתקדמות בעולם. כדרמטולוגית וקוסמטיקאית פרא - רפואית בכירה אני מציעה מגוון של טיפולים אסתטיים מקצועיים וטיפולים הוליסטיים עדכניים.

אני מודה לקהל הלקוחות שמלווה את הספא כבר עשור ומציעה לכם מידע שימושי לקיץ שיעזור בהתמודדות עם פגעי השמש והזמן.

מתי עברת לאחרונה אבחון ומיפוי מקצועי של עור הפנים?

לעור הפנים צרכים משלו והוא אינו מסתיר זאת, במיוחד בטמפרטורות קיצוניות כמו בערבה הצחיחה שלנו. שיטת ה-Face Mapping היא שיטה לאבחון עור הפנים, המדויקת יותר מכל שיטת אבחון אחרת המיושמת כיום בקוסמטיקה המקצועית. השיטה משלבת שלוש טכניקות שונות:

1. בחינה ויזואלית של העור תחת מנורה וזכוכית מגדלת רבת עוצמה
2. בדיקה של העור במגע ומישוש
3. סקירה של אזורים שונים בעור הפנים, היכולים להצביע על בריאותם של איברים פנימיים בגוף, בהתבסס על הרפואה הסינית

על סמך הממצאים שנאספים נתכנן את הטיפול הקוסמטי המומלץ ונתאים את התכשירים בהם יש להשתמש.

הזמן עושה את שלו...

עם השנים עורנו מקבל את סימני הגיל והזמן - יובש, ריפיון, קמטים, כתמי שמש ופיגמנטציה.

טיפול אייג'ינג נועד למניעת הזדקנות מוקדמת של העור ולשמירת מראה הנעורים שלו ומומלצים לנשים ולגברים החל מגיל 35.

מה מאיץ את תהליך ההזדקנות?

- חשיפה לשמש
- עישון
- לחץ
- חוסר בויטמיני E, C, A ונוגדי חמצון
- חוסר שינה
- שינויים הורמונליים - ירידה ברמות אסטרוגן בגיל המעבר הנשי

מחקרים מעידים על כך שרק 20% מסימני הגיל הינם תולדה של התבגרות כרונולוגית, ואילו 80% מסימני הגיל הם תולדה של מכלול הנזקים הפנימיים והחיצוניים אליהם אנו חשופים במהלך חיינו ובעיקר נזקי קרינת השמש.

ניתן למזער ואולי אף למנוע עד כ-80% מהנזקים על ידי שני כלים עיקריים

1. שימוש יומיומי בתכשירי הגנה המכילים מסנן קרינה בדרגת SPF 15 ומעלה.
2. הקפדה על טיפולי תחזוקה, תיקון ומניעה באופן רציף ועקבי באמצעות מכשור חדשני.

מכשור מתקדם המשולב בטיפולים בספא

IPL
להצרת עור הפנים, אקנה, פיגמנטציה

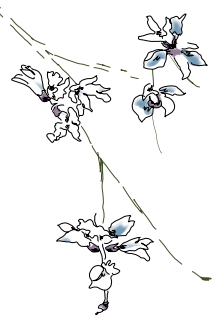
אולטרא סוניק
להגברת לחות

מחולל חמצן
טיפול אנטיאייג'ינג, החדרת לחות

פילינג יהלום
פילינג מכני

THR
מכשיר מתקדם להסרת שיער לצמיתות

Art ספא סטודיו עם הפנים לקיץ

1. מרססים את הקיץ

בכדי להקל במקצת על תחושת החום פיתחה חברת דרמולוג'יקה פתרון פשוט ויעיל לרענון אקלים הפנים ולטיפול באותו הזמן.

שלושה תרסיסים מלחחים שמאפשרים נשיאה קלה בכל מקום, שליפה בעת הצורך והתזה על הפנים. התוצאה, רענון מידי והוספת לחות עדינה ומדוייקת (תחליף מושלם לסרום). התרסיס מכין את העור לקליטה טובה יותר של הקרם ומאריך את האפקטיביות שלו עד פי שתיים מהרגיל.

חובה בכל תיק!

2. קרם לחות המותאם לקיץ

מכיל מקדמי הגנה, ויטמינים ובעל מרקם שנספג בקלות ואינו משאיר שמנוניות יתר על העור. לבעלות העור היבש, מומלץ להשתמש בקרם לחות עשיר רק לפני השינה.

3. הגיע הזמן לפדיקור!

מי מאתנו אינו אוהב פינוקים וכפות רגליים יפות ונעימות? פדיקור אינו רק פינוק אלא הוא הכרח לשמירת כף רגל בריאה ואסתטית בקיץ של הערבה.

כמה טיפים לשמירה על אסתטיקה של כף הרגל והציפורן

1. רחיצת כפות הרגליים מדי יום במים וסבון.
2. ייבושן היטב לאחר הרחצה, במיוחד באזור שבין האצבעות (מקור להצטברות לחות, הגורמת להתרבות חיידקים במקומות אלה).
3. נעילת נעליים נוחות שאינן מפעילות לחץ על כף הרגל.
4. הקפידו לא ללכת יחפים במקומות ציבוריים, לצורך מניעת הדבקות מפטרות (במיוחד בבריכות ובחדרי מקלחות ציבוריים).
5. מריחת קרם רגליים עשיר למניעת סדקים ויובש באופן קבוע.
6. פדיקור רפואי לשמירה ותחזוקה, באופן קבוע.

4. אין קסמים

שגרת טיפוח עור הפנים דורשת התמדה לאורך זמן (לאורך כל החיים!) טיפולים קוסמטיים והרגלים יומיים הם שגיבו עור בריא ויפה.

קוסמטיקה
איפור
הדגשת תווי פנים
ציפורניים
אסתטיקה
טיפולים הוליסטיים
הסרת שיער לצמיתות
סדנאות וערבים חוויתיים

052-3666283 • www.artspa.co.il

לקביעת ייעוץ ואיבחון דרמטולוגי להתאמת הטיפול בשבילך
אושרה בלייברג, דרמטולוגית וקוסמטיקאית פרא-רפואית בכירה
oshrab@arava.co.il • www.artspa.co.il • 052-3666283

מורה דרך

הראל זלצר

על להב המסור

מגרש משחקים בקניון הגיר, מגלשות סלע טבעיות, תה בצל השיטה והליכה על גדות התהום. כל אלה יחכו לכם בדרך לתצפית נוף פנורמית מהיפות בערבה

לאחר כ-2 ק"מ נחצה את ציר המעיינות המסומן בשחור ולאחר עוד כמה ק"מ נעבור סמוך לשלדי מטוסים שהוצבו כמטרות ירי. מיד לאחר מכן השביל מתעקל בחדות צפונה ומיד מערבה ויורד לתוך הערוץ של נחל מסור. ככל שמתקדמים במעלה הערוץ כך נראה יותר ויותר צמחייה הכוללת עצי שיטה, שיחי

המסלול מתחיל בצומת חצבה. אחרי תחנת האוטובוס לכיוון דרום ניכנס לדרך עפר שנמשכת כ-12 ק"מ. הדרך מוגדרת כדרך לרכבי 4X4 אך עבירה לכל רכב בעל מרווח גחון גבוה, בדרך כלל אפשר גם לפגוש במסלול רכבי ליסינג. ניסע מערבה בדרך העפר המסומנת בירוק.

המסלול: נחל מסור והר מסור
אזור: צפון הערבה, מערבית למושב חצבה
דרגת קושי: בינונית, מגיל 7 ומעלה, לא מתאים לסובלים מפחד גבהים
אורך בק"מ: כ-3 ק"מ
משך המסלול: כ-3 שעות
עונות מומלצות: סוף ש"ש וחגים, סתיו, חורף ואביב

צילום: הראל זלצר

נחל מסור, הליכה בשטח פתוח

חי בערבה

רוני אוסטרייכר

צב-יבשה מדברי

הצבים שייכים לסדרה עתיקת יומין במחלקת הזוחלים. הם הופיעו על פני כדור הארץ לפני כ-200 מיליון שנים ומאז כמעט ולא השתנו. כיום יש בעולם למעלה מ-200 מיני צבים. בארץ יש רק עשרה המתחלקים לחמש משפחות: שני מינים של צבי יבשה; שני מינים של צבי ביצה; מין אחד של צבים רכים; ארבעה מינים של צבים ימיים; ומין אחד של צבים גלדיים בעלי שריון עשוי מעור קשה דמוי גלד. צב-יבשה מדברי הוא הקטן שבצבים, אורכו מגיע לכ-12 ס"מ והנקבות גדולות בו מן הזכרים. הוא מין נדיר ונפוץ בחולות בצפון מצרים, בצפון סיני ובנגב. בערבה הוא נדיר ביותר. הצב פעיל כל השנה ואינו נכנס לתרדמת חורף. בדרך כלל הוא פעיל יום אך בקיץ נראה פעיל גם בלילה. הוא צמחוני מובהק וניזון מכל חלקי הצמח הירוקים. הוא נראה אוכל גבעולים, עלים ופרחים של צמחי אהרונסוניה, לוניאה ותמריר.

בשנתם הראשונה הצבים הצעירים עלולים להיטרף על ידי אויבים טבעיים כגון כוח אפור, זאב, שועל, חתול בר וקרקל, דורסי יום שונים, על ידי חנקן גדול וייתכן גם על ידי עורבים. הצבים הבוגרים עלולים להיטרף על ידי צבועים ולהידרס על ידי כלי רכב. החיזור וההזדווגות מתרחשים באביב, בחודשים מרץ ואפריל. הזכר עוקב אחרי הנקבה ומשמיע קולות חיזור אופייניים. האם היא תסכים להזדווג עם כל זכר מזדמן, או שהיא בוחרת את בן זוגה? איננו יודעים לענות על כך. ההזדווגות נמשכת דקה או שתיים ועשויה לחזור על עצמה פעמיים-שלוש. לאחר ההזדווגות כל אחד מבני הזוג פונה לדרכו והם אינם נשארים יחד. הנקבה מטילה את הביצים כחודשיים אחר-כך. היא חופרת מתחת לשיח גומה בחול בעומק של שלושה-ארבעה ס"מ, מטילה שתיים או שלוש ביצים, מכסה את הגומה ומפרישה גללים על החול מעל הביצים. לאחר מכן היא פונה לדרכה בלי להתייחס עוד לצאצאיה. הבקיעה תחל כעבור שלושה עד ארבעה חודשים, בסתיו או

בתחילת החורף. הצבונים של צב-יבשה מצוי מהאזור הים-תיכוני אוכלים לאחר בקיעתם את החול עם שארית ההפרשות של אימם. כנראה הם בולעים עם החול את אוכלוסיית החד-תאיים שהיו במערכת העיכול של האם והחיוניים לעיכול המזון הצמחי. ייתכן שגם צבוני-יבשה מדבריים נוהגים כך.

מדוע הנקבות גדולות מן הזכרים? אין על כך תשובה מוסכמת אלא השערה בלבד. ככל שגודל הגוף עולה, כך גדלה עלות הקיום. יש צורך בהזנת רקמות רבות יותר ולשם כך נדרשת כמות גדולה יותר של מזון שמציאתו דורשת השקעת אנרגיה. מצד אחר גוף גדול מלווה גם במסת שרירים גדולה יותר, ויש בכך יתרון בתחרות עם פרטים אחרים בני אותו מין ובהתגוננות מטורפים, שכן גוף גדול יותר מקטין את סיכוייו להיטרף.

צפיפות האוכלוסין נמוכה בקרב מינים שחיים כבודדים ומפוזרים על פני מרחב גדול לפי זמינות המזון. כאשר הזכרים מאתרים נקבה שמוכנה להזדווג, הם אינם צריכים, בדרך כלל, להתחרות עם זכרים אחרים. מכאן שלא הופעל עליהם במהלך האבולוציה לחץ שמכוון להגדלת גודל הגוף.

אצל נקבות מערכת הלחצים מורכבת יותר. ההשקעה האנרגטית בייצור ביצים ונשיאתן גדולה יותר מאשר ביצירת תאי זרע. גוף גדול תומך במערכת הרבייה יותר מאשר גוף קטן, ולכן יש לנקבות גדולות מאותו מין סיכויים טובים יותר להצליח ברבייה. לפיכך גודל הגוף של הנקבה נקבע כפשרה בין לחץ מקטין - זמינות מזון, לבין שני לחצים מגדילים - סיכויי טריפה וצורכי רבייה. זו כנראה הסיבה שיש לנקבות של צבי יבשה גוף גדול יותר מאשר לזכרים ■

צב-יבשה מדברי בשמורת שיזף
צילום: רוני אוסטרייכר

רכפתן, רתמים ומספר שיחים מרשימים של סהרון משתלשל.

הערוץ הולך ונהיה צר ואנו מגיעים למצוקים מרשימים של סלע קונגלומרט. שימו לב שהסלע אינו יציב ועדיף לא לשבת תחתיו מחשש לנפילת אבנים או מחשש לקריסה. כאן מסתיימת דרך הרכב ואנו עומדים בפני פיצול שבילים אדום וירוק. נחנה את הרכב ונמשיך רגלית בשביל האדום ולאחר הליכה קצרה ניכנס לקניון הגיר. הקניון הוא אטרקציה במיוחד לילדים ויכול להוות עבורם מגרש משחקים. ההליכה כוללת טיפוס על מגלשות סלע טבעיות, טיפוס ביתדות ברזל המקובעות בסלע וחציית גבי מים בחורף.

לאחר כחצי שעה של הליכה מתעקל הקניון בחדות ימינה לכיוון צפון מערב. בנקודה זאת נטפס דרומה ונצא מהקניון עם הסימון האדום. כאן מסתיים החלק הראשון של ההרפתקה. נמשיך עם הסימון האדום דרומה, מכאן המשך ההליכה הוא בשטח פתוח חשוף לשמש ולאחר כקילומטר נגיע לערוץ הראשי של נחל מסור ולתחילת העלייה להר. לפני שנעלה אפשר לאגור כוחות בשתיית כוס תה בצל השיטה שבתחתית המעלה.

קצת אחרי תחילת העלייה עוברים בשער טבעי בסלע. השביל תלול ובמספר מקומות צר מאוד, על כן יש להיעזר ביתדות המקובעות בקיר. המשך ההליכה לאורכו של "להב משונן" שמשני צדדיו תהום. נעצור בראש ההר, כ-180 מטר מעל פני הים לתצפית נוף פנורמית מהיפות בערבה.

מכאן, סימון השבילים משתנה והופך לירוק, נתחיל בירידה מזרחה על ה"להב" התלול. שוב, יש להיעזר ביתדות המקובעות בסלע. לבסוף נתחבר שוב לערוץ של נחל מסור ולאחר כרבע שעה נגיע חזרה אל הרכבים ■

"דרכי מדבר"

הראל זלצר מתגורר במושב חצבה, חי בערבה מ-2004, מורה דרך ומדריך טיולי מדבר, מארגן טיולים בארץ ובירדן בשילוב פעילויות סנפלינג וארוחות שטח.

ניתן ליצור קשר

בטלפון 052-2739779

או במייל info@deserttrails.co.il

בית קטן בערבה

נועה בן-שמחון

חיים בכוורת

משפחת נריסנה - אביהר / בי"ס שדה חצבה

הדיירים: דורית (32), יונתן (33) ותמר (שנה וחמישה חודשים)
גודל: 60 מ"ר.

על האדמה. הרעיון היה שאפשר יהיה לבנות משושה על גבי משושה כך שהבנייה הייתה יכולה להיות אין סופית".

בתחילה אוכלסו המשושים על ידי משפחות מהגרעין של חצבה. "לאחר האזרוח של חצבה", מסבירה דורית, "עברו למבנים הללו המשפחות שכבר היו להם ילדים. על פי מה שסיפרו לנו, בבית שלנו גרה בעבר משפחת כפרי. ההורים שלי, שעוד לא נולדו להם אז ילדים, גרו במבנה שמשמש היום כאכסניה של בני הנוער בחלק הדרומי של המתחם. הם אפילו זוכרים את מספר החדר. בדצמבר 1972 עברו מתיישיבי חצבה ליישוב הקבע במיקומו הנוכחי, והמתחם נמסר לחברה להגנת הטבע ומאז משמש כבית ספר שדה".

ביתם של נריסנה-אביהר מורכב משני משושים, במשושה התחתון סלון, פינת עבודה, פינת אוכל ומטבח, ובמשושה העליון ממוקמים שני חדרי השינה וחדר המקלחת. בין המפלסים מחבר פתח צר, גם הוא בשיפוע כמובן, וארבע מדרגות עץ אשר בשתיים מהן מסתרות מגרות המשמשות לאחסון. "לתלות בבית תמונות זה בהחלט מאתגר", מודה יונתן "וגם למקם ארונות. זה אפשרי רק בקירות הרחוביים ובאלו שחוצים את הבית, כמו הקיר בין החדרים למקלחת או בין הסלון למטבח. מדי פעם גם צריך לטאטא את הקירות מכיוון שהם לא ישרים ומצטבר עליהם אבק כמו על הרצפה. אבל יש כאן יותר מרחב". על הקיר המפריד בין הסלון למטבח שתי תמונות סמליות של בני הזוג, האחת מקיבוץ זיקים והשנייה מחצבה. המטבח הישן הצבוע בגוון ירקרק והחדרים השונים הולבשו בפריטים צבעוניים, אך עדינים, המקנים לבית אווירה רגועה ונעימה. בפניה מונח שטיח סרוג בהתהוות שדורית סוגרת לתמר ובמעלה המדרגות סלסלה של כדורי בד.

את הזמן המשפחתי הם מבלים בסלון "בגלל שהבית בנוי ממפלסים תמר בקושי משחקת בחדר שלה", אומרת דורית. "איש התחזוקה המוכשר של בית הספר בנה לנו מלול תינוקות ישן מעקה ושער למדרגות כדי שהיא לא תטפס למעלה ללא השגחה".

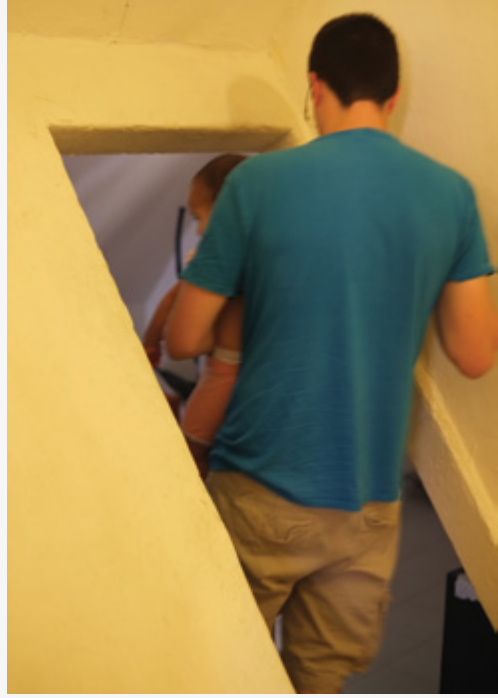
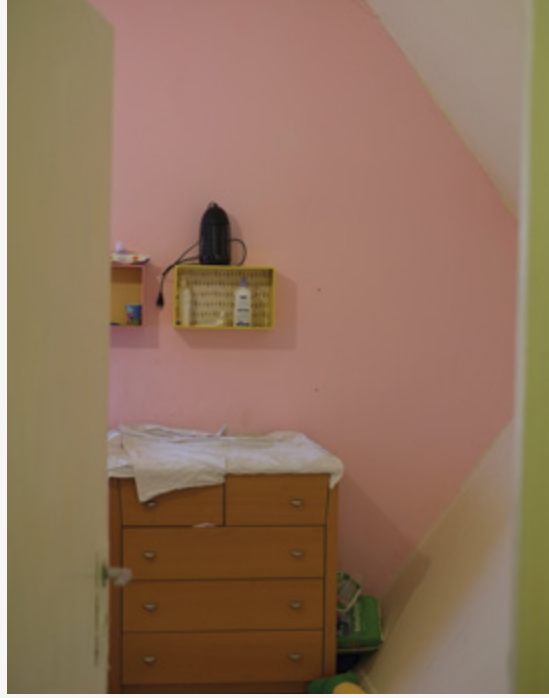
בני הזוג מאושרים בביתם יוצא הדופן אך ממתינים לפתיחת ההרחבה במושב חצבה. "אני לא חושבת שנחיה בבית הזה לנצח", מודה דורית, "חשוב לי שלתמר יהיו חברים וכאן אין ילדים בגילה. היא אמנם הולכת לגן בחצבה אבל אני זוכרת איך זה היה כשאני הייתי ילדה ושהחברים הכי טובים שלי היו בבית השכן. היא לא תוכל לחוות את זה כמוני אם לא נעבור למושב"■

סמוך לצומת חצבה ניצבים מבנים קצת משונים מאחורי הגדר של בית ספר שדה. משושה על גבי משושה מתחברים יחד למעין כוורת. לאחר שנים שהוזנחו, חזרו המבנים להיות מאוכלסים לאחרונה וכיום מתגוררים בהם עובדי בית ספר שדה, חוקר הזנבנים אמוץ זהבי ואשתו אבישג וחוקרי זנבנים מתחלפים. משפחת נריסנה-אביהר מתגוררת בגאווה במבנה הדרום מערבי. דורית מנהלת בית ספר שדה חצבה ויונתן מנהל מרכז המבקרים "מרכז ויידור, חלון לחקלאות בערבה" עברו למתחם בנובמבר 2010.

לערבה הגיעו מקיבוץ זיקים, מקום הולדתו של יונתן, ודווקא לדורית, ילידת חצבה שביקשה לחזור לערבה, לא היה קל בתחילה. "כשנכנסתי לבית בפעם הראשונה ישבתי כאן בדיכאון", מודה דורית. "יונתן היה זה שבחר את הבית. הציעו לנו את הבית הזה או את זה שליד, אבל כולם היו במצב לא טוב. באותה תקופה לא גרו דיירים נוספים במתחם, וכשעברנו היה כאן ממש ריק. הכול נראה נורא, הבית היה ריק, הפרגולה עוד לא הייתה והכול מסביב היה חול".

מאז הוקמו בחוף פרגולה, שתי רחבות ישיבה אחת מלפנים ואחת מאחור, וגדר שנועדה להפריד בין הבית ובין המבנים של אכסניית הנוער. את המבנים המשושים תכנן האדריכל ישראל גודוביץ' בראשית שנות ה-70, מי שהיה אז הממונה על התכנון הכפרי במשרד השיכון ולימים מהנדס העיר תל אביב. בית ספר שדה בחצבה היה הפרויקט הבולט הראשון שתכנן גודוביץ' ושזכה לפרסום עולמי. "עד היום מגיעים לכאן אדריכלים וסטודנטים שלומדים על המבנים האלה במבואות לאדריכלות באוניברסיטה והם מאוד מתרגשים", אומרת דורית.

"לפני כשנה ביקר אצלנו גודוביץ' עצמו. הוא שמח לגלות שיש בתים שנראים קצת יותר טוב אבל כשהוא הסתובב בשטח וראה את המבנים הנטושים הוא מאוד הצטער", מספרת דורית. "אני לא בטוחה שהוא מבין כמה המבנים האלה קשים לתחזוקה. כשבנו אותם, בנו אותם כל כך מהר שלא התחשבו בכלל בנושא של תשתיות. למעשה, המבנים שוקעים כל הזמן. לא חשבו על פתחי אוורור, שלא לדבר על תאורה וכל זה כנראה מתוך איזושהי תפיסה של בנייה מדברית, בשנים שלא ידעו כל כך מה היא בנייה מדברית. גודוביץ' הסביר לנו שהצורה של המשושים נבחרה כי זו צורה חסכונית מבחינת השטח שהיא תופסת

פרשת השבוע / שירה מאירי, מכינת ערבה - חצבה

הנחלה היא חלקת אחריות

תם תפקידו של מנהיג? האם תפקיד כזה יכול להסתיים מתישהו? בעיניי, ישנה עת לכל אחד ומנהיג טוב יודע גם מתי עליו להעביר את השרביט לבא אחריו. אין הדבר אומר שפועלו הסתיים, הוא עדיין שותף פעיל - השרביט הוא רק סמל שמעמיד אותו בראש. המעבר בסך הכל מסמל תחילת דרך חדשה, רעננה יותר ופורייה. וזהו סיפורו של משה. אם נניח לרגע את העובדה שהוא קיבל עונש אכזרי ונאלץ לוותר על תפקידו בשעה שהוא צופה בבני-ישראל עושים את חלקו האחרון של המסע בלעדיו. משה סיים את חלקו במסע המופלא אל עבר הארץ הקדושה. בעזיבתו ישנו אקט סמלי: הסתיימה לה תקופה.

וגם אצלנו הסתיימה תקופה, גם אנו מעבירים את השרביט לבאים אחרינו ולוקחים שרביטים חדשים: בצבא, בשירות לאומי, ואחר כך - בכל כיוון שנבחר. הייתה לנו נחלה משותפת, ובתוכה נחלות קטנות - תחומי האחריות השונים של כל אחד מאיתנו: המטבח, התרבות, השיעורים, הטיולים, החקלאות- והכול יצר פסיפס של חוויות, פסיפס של נחלות ועיסוקים.

אני מסיימת את השנה הזאת בתחושה של עשייה, של עושר אמיתי, בתקווה להמשיך במסלול שלי, לפתח את הנחלה האישית שלי ואת נחלת הכלל. ■

"ערבה" - מכינה ישראלית למנהיגות חברתית, הוקמה על ידי עמותת 'בין השיטין' לקידום החינוך בערבה. מייסדיה, תושבי הערבה, ראו לנגד עיניהם את הצורך להקים בערבה מוסד חינוכי, ערכי, חברתי-רעיוני. חניכי המכינה מגיעים לערבה מכל קצוות הארץ לשנה של לימוד ועשייה, של ברור וחזוק הזהות היהודית, לקיחת יוזמה ואחריות חברתית אישית ולאומית. המכינה פועלת במושב חצבה זו השנה החמישית ומונה כ-40 חניכים. בתחילת השנה נפתחה שלוחה נוספת של המכינה במושב פארן ובה כ-20 חניכים נוספים.

פרשת "פנחס" היא הפרשה השמינית בספר במדבר, היא מתחילה בפרק כ"ה פסוק י' ומסתיימת בפרק ל' פסוק א'. היא השנייה באורכה מבין פרשות השבוע. הפרשה מורכבת מכמה נושאים עיקריים, הנשענים על אירועי הפרשה הקודמת (פרשת "בלק"): בצעד של קנאות לה' הורג פנחס הכהן את בתו של נשיא מדיין ואת נשיא שבט שמעון משום ששכב עם גויה ועל כך שקיימו יחסי מין בפרהסיה. פנחס מקבל את שכרו על שבזכותו נפסקה המגפה שהתחוללה, והוא זוכה מה' בברית שלום ובהבטחה לכהונת עולם. כתמיכה במעשהו של פנחס, ה' מבקש להכות במדיינים.

"מתי תם תפקידו של מנהיג? האם תפקיד כזה יכול להסתיים מתישהו? בעיניי, ישנה עת לכל אחד ומנהיג טוב יודע גם מתי עליו להעביר את השרביט לבא אחריו"

הפרשה ממשיכה במפקד שנעשה לבני ישראל, שאמור לקדם את הכניסה לארץ ואת חלוקת הנחלות. כאן מסופר לנו על בנות צלופחד, המבקשות לקבל נחלה על אף שמתוקף היותן נשים הן לא אמורות לקבל. בהמשך מתואר לנו על הציווי של ה' למשה לעלות להר העברים הצופה אל ארץ ישראל ולחכות למותו. ה' מבקש ממשה למנות מנהיגים שיחליפו אותו, ומשה מונה וממנה את יהושע בן נון. הפרשה מסתיימת בפרשה הלכתית העוסקת בקורבנות שונים.

לפרשה תתי-נושאים רבים שבהם ניתן להתמקד, אך בשל התקופה שבה אני נמצאת עתה, סיומה של שנת המכינה, נמשכתי לשני נושאים ספציפיים: חלוקת הנחלות ושליחת משה אל ההר - נושאים שעוסקים בעיניי במנהיגות, אחריות, והמשכיות.

אמנם חלוקת הנחלה היא אקט טכני של חלוקת שטחים, אבל יש לה חשיבות עליונה המתבטאת במוסר ואחריות: ה' מעניק לשבטים חלקת אדמה ועליהם לטפח אותה ולקבוע בה את ביתם הפיזי והרוחני. הנחלה היא חלקת אחריות. לכל אחד מאיתנו יש נחלה אישית: בית, משפחה, עבודה, מטרה בחיים, פרויקט בן-טיפוחים. יש לפקח ולשמר את תכולת הנחלה לבל ייבלו הפרחים ולבל תיפרץ הגדר. בין שהיא קטנה ובין שהיא גדולה - לכולנו יש נחלה, חלקה בת-טיפוחים בעולם הזה. בעיניי הנחלה מקבילה למשימה קיומית, ולא אגזים אם אומר: לאחת מבין המשמעויות החיים.

אין הדבר אומר שעל האדם להצטמצם לכדי תחום עניין אחד, או להשקיע את כל מרצו אך ורק בתחום אחד. הנחלה יכולה להיות אפוא רב - תחומית, אבל חשוב שבעל הנחלה יראה בה מוקד מחייב של טיפוח תוך לקיחת אחריות. משימה פרטית יכולה להיות גם נחלה קבוצתית ואפילו לאומית: קידום העיר או היישוב שבו אנו גרים, הקהילה שבה אנו חיים, טיפוחה של המדינה ואפילו תיקון עולם. לכותרת "כל אחד והנחלה שלו" נכנס גם העניין התקופתי: מתי

מועדון ארוחת הבוקר

ישי אבני

שותפות בין הסירים

חברות המשלחת הקולינרית / עין יהב

מימין: חברות המשלחת. משמאל: מיני קיגל ומטעמים נוספים. "חיבור באמצעות האוכל"

צילום: חגית שחם

מיני- קיגל עם קרם פרש וסלמון מצרכים:

- בצל גדול מגורר
- 4 תפו"א מגוררים
- 1 בטטה מגוררת
- 4 כפות קמח
- 4 ביצים גדולות
- מלח פלפל לפי הטעם
- חצי כוס שמן זית חם

לציפוי:

- גבינת קרם פרש
- סלמון מעושן
- בצל ירוק או עירית קצוצה

אופן ההכנה:

מערבבים את החומרים יחד בקערה ושופכים לתוכה את השמן החם. מעבירים לתבנית ומדהקים את הבלילה עד לגובה 1.5 ס"מ. מכניסים לתנור שחומם מראש ל-200 מעלות למשך 20 דקות או עד שמזהיב. מוציאים מהתנור ומצננים. לאחר שהצטנן קורצים לעיגולים, מזלפים עם צנתר גבינת שמנת על כל עיגול, מניחים מעט סלמון מעושן ומפזרים עירית קצוצה.

אם גם אתם אוכלים ארוחות בוקר מפנקות ורוצים לשתף אותנו, כתבו אלינו.

וטראפלט שוקולד בניחוח נענע, ושתי מנות שלמדו במטבח האוסטרלי: סלט תרד עם סלק ויוגורט ומיני קיגל עם קרם פרש וסלמון. הסיפורים והחוויות על השווקים, המבחר, הטריות ומגוון האוכל האוסטרלי לא פסקו תוך כדי העבודה. הזיק בעיניים והחיוך שיש לנבחרת הזו על הפנים בזמן שהן מדברות על אוסטרליה מעוררים קנאה. אז לעבודה:

סלט תרד עם סלק ויוגורט מצרכים:

- חבילת תרד טרי שטוף ונקי מעוקצים
- 2 סלקים מבושלים וחתוכים דק במנדולינה
- תערובת של בוטנים, שומשום ופיסטוקים קלויים במחבת וקצוצים גס יוגורט
- לרוטב: 2 כפות מיץ לימון, 2 כפות בלסמי, 2 כפות שמן זית, מעט מלח גס

אופן ההכנה:

מנקים ושוטפים את התרד, מערבבים בקערה עם הרוטב ומסדרים על צלחת הגשה. מעל מסדרים את הסלקים, מפזרים מעט יוגורט ואת תערובת הפיצוחים הקלויים וזורים מעט מלח גס. טעים, בריא ויפה!

מה באמת מחבר את הערבה התיכונה לקהילה היהודית במלבורן? העובדה שגם פה וגם שם חיים בריחוק גיאוגרפי ניכר; ההתמודדות עם מדבר קשוח וטמפרטורות חמות; שתי אוכלוסיות שמכילות בתוכן הרבה מאוד מהגרים; תרבות מערבית שטבועה בתוך תרבות מקומית עם מסורות ארוכות יומין; והעובדה שהעם האוסטרלי עסוק בעיקר בנופש, תחביבים, ספורט אתגרי ושתיית בירה צוננת - כמעט כמו פה.

מה שבאמת מחבר בין הקהילות האלה הוא האוכל. בחודש אפריל האחרון יצאה משלחת קולינרית מהערבה ביוזמת שותפות ביחד ערבה-אוסטרליה של הסוכנות היהודית, במטרה לייצג אותנו ביום הזיכרון וביום העצמאות של מדינת ישראל וכדי ללמד וללמוד על אוכל. אכן, אין כמו ארוחה טובה כדי ליצור קשרים שיובילו לשיתופי פעולה בנושאים רבים אחרים.

חמש הנשים שהשתתפו במשלחת - אלה דהן, מירב מרקס, מירב שלו, נעמי רותם וחגית שחם - אירחו אותי לארוחת בוקר, העבירו חוויות מאוסטרליה הרחוקה, ביסלו ובעיקר תכננו את המשך השותפות המוצלחת שנרקמה שם בין הסירים.

אז בישלנו ארבע מנות: שתי מנות שהן לימדו באוסטרליה: מרק פלפלים בשני צבעים

עשה זאת בעצמך / כנרת קרוגמן

גליזה ריזית

יצירה מתוקה ופשוטה שתקרר לכם את הימים החמים

החומרים הדרושים (תמונה מס' 1):

- 3 חלבונים
- 1/2 כוס סוכר
- מיכל שמנת מתוקה להקצפה
- ניתן להוסיף כפית תמצית וניל להעשרת הטעם
- תוספות לבחירה: שברי שקדים, שברי שוקולד, שברי עוגיות, פירות חתוכים דק וכו'...
- סוכריות צבעוניות לקישוט (לא חובה)
- שתי קערות
- מיקסר
- כפות לערבוב
- קופסאות פלסטיק לכל ילד

אופן ההכנה:

1. מקציפים בעזרת מיקסר את החלבונים והסוכר. בקערה נפרדת מקציפים את השמנת המתוקה.
2. במהלך תהליך ההקצפה יוכלו הילדים לצפות ואף להשתתף. ניתן לחלק מקלות תיפוף ולהציע להם לתופף חזק כדי לעזור לקצפת להיות מוכנה (תמונה מס' 2).
3. בתנועות קיפול עדינות מכניסים את קציפת החלבונים לשמנת ומערבבים. לאחר מכן מחלקים לקופסאות פלסטיק.
4. הילדים מוסיפים לקופסת הגלידה שלהם תוספות לבחירתם ומערבבים בעזרת כף או כפית. סוגרים את הקופסאות ומכניסים למקפיא (תמונה מס' 3).
5. כאשר הגלידה מתקשה ניתן להגיש בקערית או בגביע גלידה, לפזר סוכריות צבעוניות וללקק בהנאה (תמונה מס' 4).

הידעת? גלידה

- גלידה היא מאכל קפוא ומוקצף המשמש כקינוח או כמרכיב בקינוחים שונים.
- הגלידה הומצאה ככל הנראה בסין לפני אלפי שנים ולא באיטליה כפי שמקובל לחשוב.
- ב-1903 הומצא גביע גלידה העשוי ופל וב-1922 הומצא מקל הגלידה, ממנו התפתחה תעשיית הארטיקים והשלגונים.
- את המילה העברית "גלידה" הגה אליעזר בן-יהודה על בסיס המילה העברית העתיקה "גליד", המתייחסת לנוזל שנקרש - "גליד קרח".
- הגלידרייה הראשונה בישראל נפתחה בשנות ה-50, ביפו, על ידי זוג עולים מבולגריה.
- בישראל נמכרים מדי שנה כ-65 מיליון שלגונים, והישראלי הממוצע אוכל כ-10 ליטרים גלידה בשנה.

	.4	.3	.2	.1
.6			.5	
		.8		.7
			.10	.9
	.12			.11

מוח צעיר תשבץ היגיון לילדים / דליה שחר

מאוזן

1. חטבה בסלע בערבה
5. פקודת בהמה בערבה
8. אבי אהוד חזר וטווה חוטים
9. תר שן וראש שועל
11. הצליל מחזיר מקום גבוה
12. התבלין לקפה מחזיר צליל

מאונך

2. הופיע מכל הכיוונים
3. יונק שבתוכו להבה
4. החלש חזר ובטל חוזה
6. ראש ילד באיבר גוף זה שגרת
7. ביום שאחרי יחזור דורס
10. האיבר כאן

פתרון התשבץ במהופך

5' אגל
2' אגל
אגל

11' לל
6' אגל
8' לא

12' לל

8' אגל
2' אא
אגל

2' אגל
9' אגל
4' אגל

01' גל

★ לוח אירועים בערבה ★ אוגוסט - ספטמבר 2014

אוגוסט

מופע מרענן ומקפיץ לכל המשפחה!

סוגרים את הקיץ ופותחים את שנת הפעילות.
פרטים בהמשך...

27.8.14
יום רביעי

ספטמבר

מדברחוב 2014 יוצא לדרך! הפניניג משפחות ומפגש חברתי

הרשמה לחוגים, מופעי רחוב, דוכני מכירה ואומנות מקומית, הפעלות לקטנים ומוסיקה טובה.

6.9.14
יום שבת
ספיר

"גלי", הצגת ילדים

מחזמר משירי אהוד מנור, בחסות ימי תרבות פיס גלי, ילדה אופטימית, מלאת דמיון ואוהבת טבע. לקראת עלייתה לכיתה א' היא מתרגשת ומשתפת בתחושותיה את חבריה הטובים. יחד איתם היא יוצאת למסע קסום בו היא מתמודדת עם המחשבות והפרפרים בבטן לקראת מה שצפוי לה במקום החדש ולומדת את המשמעות של חריצות, דבקות במטרה, סבלנות ואמונה בעצמך.

11.9.14
יום חמישי
אולם
רוזנטל